Ang Pulong sang Kabuhi

1 Sa wala pa matuga ang kalibutan,
yara na ang Pulong. Ang Pulong ka-
upod sa Dios, kag ang Pulong Dios. 2 Ha-
lin gid sa ginsugoran ang Pulong kaupod
sa Dios. 3 Paagi sa Pulong gintuga sang
Dios ang tanan, kag wala sing may natu-
ga kon indi paagi sa iya. 4 Ang Pulong
amo ang ginhalinan sang kabuhi,[a] kag
ini nga kabuhi nagdala sing kapawa sa
mga tawo. 5 Ang kapawa nagasiga sa
kadudolman, kag ang kadudolman wala
makadaog sang kapawa.
6 Ang Dios nagpadala sang iya manug-
balita, ang tawo nga ginahingalanan kay
Juan, 7 nga nagkari sa pagsugid sa mga
tawo nahanungod sang kapawa. Ginsugi-
ran niya sila agod ang tanan magpamati
sang mensahi, kag magtuo. 8 Sia mismo
indi amo ang kapawa, kundi nagkari sia
sa pagsugid nahanungod sang kapawa.
9 Ang Pulong amo ang matuod nga ka-
pawa nga nagakari sa kalibutan kag
nagaiwag sa tanan nga mga tawo.
10 Ang Pulong yara na nga daan sa
kalibutan. Ang kalibutan gintuga sang
Dios paagi sa iya, pero ang kalibutan
wala magkilala sa iya. 11 Nagkari sia sa
iya kaugalingon nga banwa, pero ang iya
mga kasimanwa wala magbaton sa iya.
12 Pero may yara gid man nga nagbaton
kag nagtuo sa iya. Gani ini sila ginhata-
gan sing kinamatarong nga mangin-anak
sang Dios. 13 Nangin-anak sila sang Dios
indi sa tawuhanon nga paagi sa bagay
nga natawo sila nga may tawuhanon nga
amay, kundi ang Dios mismo amo ang
ila Amay.
14 Ang Pulong nangintawo kag nag-
puyo sa tunga naton. Nakita naton ang
iya himaya nga puno sang grasya kag
kamatuoran; ini amo ang himaya nga
nabaton niya subong bugtong nga Anak
sang Amay.
15 Nagpanaksi si Juan nahanungod sa
iya, kag nagsinggit, "Amo ini sia ang
akon ginsiling sa inyo nga magakari nga
ulihi lang sa akon, pero labaw pa sia sa
akon, kay sa wala pa ako matawo, yara
na sia!"
16 Gikan sa kabuganaan sang iya
manggad ginhatagan niya kita tanan
sang nagadinasundason nga mga bugay.
17 Ang Kasugoan ginhatag sang Dios
paagi kay Moises, pero ang grasya kag
kamatuoran nag-abot sa aton paagi kay
Jesu-Cristo. 18 Wala sing bisan sin-o nga
nakakita sa Dios, kundi ang bugtong nga
Anak nga Dios, nga yara sa luyo sang
Amay, amo gid lamang ang nakakita sa
Dios. Sia amo ang nagpahayag sa iya.

Ang Mensahi ni Juan Bautista
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18)

19 Ang mga pangulo sang mga Judio
sa Jerusalem nagpadala sing mga pari
kag mga Levita sa pagpamangkot kay
Juan kon sin-o sia.
20 Si Juan nagsabat kag nagpahayag
nga wala sing lipudlipod, "Indi ako ang
Cristo."
21 Ginpamangkot nila sia, "Kon amo,
sin-o ka? Ikaw bala si Elias?"
Nagsabat si Juan, "Indi ako si Elias."
Nagpamangkot sila, "Ikaw bala ang
Propeta?"
Nagsabat si Juan, "Indi."
22 Nagsiling sila, "Sugiri kami kon
sin-o ka agod may isabat kami sa mga
nagpadala sa amon. Ano ang masiling
mo nahanungod sa imo kaugalingon?"
23 Si Juan nagsabat:
"Ako amo 'ang tingog sang isa
Nga nagasinggit sa desierto:
Maghimo kamo sing tadlong
nga dalan
Nga pagaagyan sang Ginoo!' "
(Amo ini ang ginsiling ni Isaias nga pro-
peta.)
24 Ini nga mga sinugo ginpadala sang
mga Fariseo. 25 Ginpamangkot nila si
Juan, "Kon indi ikaw ang Cristo, ukon
si Elias ukon ang Propeta, ngaa bala nga
nagapangbautiso ka?"
26 Nagsabat si Juan, "Ako nagapang-
bautiso sa tubig, pero sa tunga ninyo
may isa nga wala ninyo makilala. 27 Ulihi

[a]Ang Pulong amo ang ginhalinan sang kabuhi: *ukon* Ang tanan nga ginhimo may kabuhi sa pag-
hiusa sa Pulong.

lang sia sa akon, pero indi ako takos sa
paghubad sang higot sang iya sandalyas."
28 Ini tanan nahanabo sa Betania, sa
tabok sang suba sang Jordan sa diin
nagapangbautiso si Juan.

Ang Cordero sang Dios

29 Sang madason nga adlaw, nakita ni
Juan si Jesus nga nagapakadto sa iya kag
nagsiling sia, "Yari ang Cordero sang
Dios nga nagakuha sang sala sang kalibu-
tan! 30 Amo ini sia ang akon ginsiling
nga magakari nga ulihi lang sa akon,
pero labaw pa sia sa akon, kay sa wala
pa ako matawo, yara na sia. 31 Wala ako
makahibalo kon sin-o gid sia, pero nag-
kari ako nga nagabautiso sa tubig agod
nga mapakilala ko sia sa Israel."

"Nakita ko ang Espiritu nga nagkunsad gikan sa langit subong sang isa ka pating." (1:32)

32 Ini amo ang panaksihon nga ginha-
tag ni Juan, "Nakita ko ang Espiritu nga
nagkunsad gikan sa langit subong sang
isa ka pating, kag nagpabilin sa ibabaw
niya. 33 Wala pa ako makakilala sa iya,
pero ang Dios nga nagpadala sa akon sa
pagbautiso sa tubig, nagsiling sa akon,
'Makita mo ang Espiritu nga magakun-
sad kag magapabilin sa isa ka tawo. Ina
nga tawo amo ang magabautiso sa Espi-
ritu Santo.' " 34 Kag nagsiling pa gid si
Juan, "Nakita ko ini kag nagasiling ako
sa inyo, nga sia amo ang Anak sang
Dios."

Ang Nahauna nga mga Gintuton-an ni Jesus

35 Sang madason nga adlaw, yadto
didto liwat si Juan kag ang duha sang
iya mga gintuton-an, 36 sang makita niya
si Jesus nga nagalabay. Nagsiling sia,
"Yari ang Cordero sang Dios!"
37 Ang duha niya ka gintuton-an na-
kabati sang pagsiling niya sini, kag nag-
sunod sila kay Jesus. 38 Nagbalikid si
Jesus, nakita niya sila nga nagasunod sa
iya, kag nagpamangkot sia sa ila, "Ano
bala ang ginapangita ninyo?"
Nagsabat sila, "Sa diin bala ikaw
nagapuyo, Rabbi?" (Ini nga tinaga naga-
kahulogan "Manunodlo.")
39 Nagsabat sia, "Kari kag tan-awa
ninyo." Gani naglakat sila upod sa iya
kag nakita nila kon diin sia nagapuyo,
kag nagpabilin sila upod sa iya sadtong
adlaw. (Mga alas kuwatro na sadto ang
hapon.)
40 Ang isa sang duha nga nakabati
kay Juan kag nagsunod kay Jesus amo
si Andres nga utod ni Simon Pedro.
41 Sa gilayon ginpangita niya ang iya
utod nga si Simon kag ginsugiran niya
sia, "Nakita namon ang Mesias." (Ini
nga tinaga nagakahulogan "Cristo.")
42 Dayon gindala niya si Simon sa kay
Jesus.
Si Jesus nagtulok sa iya kag nagsiling,
"Ikaw si Simon, anak ni Juan. Pagahinga-
lanan ikaw Cefas." (Pareho man ini sang
ngalan nga Pedro nga kon sayuron "Ba-
to.")

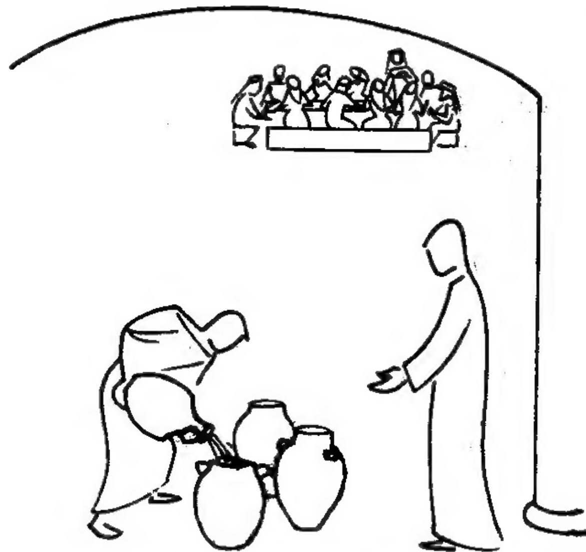
Gintawag ni Jesus si Felipe kag si Natanael

43 Sang madason nga adlaw, ginpa-
kamaayo ni Jesus nga magkadto sa Gali-
lea. Nakita niya si Felipe kag ginsingga-
nan, "Upod ka sa akon!" 44 (Si Felipe
taga-Betsaida, nga amo man ang banwa
sa diin si Andres kag si Pedro nagapuyo.)
45 Gani, ginpangita ni Felipe si Natanael,
kag ginsugiran sia, "Nakita namon ang
tawo nga nahanungod sa iya si Moises
nagsulat sa libro sang Kasugoan, kag ang
mga propeta nagsulat man nahanungod
sa iya. Sia amo si Jesus nga anak ni Jose

nga taga-Nazaret."
46 Si Natanael nagpamangkot, "May
maayo bala nga butang nga makagikan
sa Nazaret?"
Si Felipe nagsabat, "Kari ka kag tan-
awa."
47 Sang makita ni Jesus si Natanael
nga nagapakadto sa iya nagsiling sia
nahanungod kay Natanael, "Yari ang isa
ka matuodtuod nga Israelinhon: waay
sing limbong sa iya!"
48 Si Natanael nagpamangkot sa iya,
"Paano mo ako nakilala?"
Si Jesus nagsabat, "Nakita ko na
ikaw didto sa idalom sang kahoy nga
higera, sa wala pa ikaw gintawag ni
Felipe."
49 Nagsabat si Natanael, "Manunodlo,
ikaw amo ang Anak sang Dios! Ikaw
amo ang Hari sang Israel!"
50 Nagsiling si Jesus, "Nagatuo bala
ikaw tungod kay nagsiling ako sa imo
nga nakita ko ikaw sang didto ikaw sa
idalom sang kahoy nga higera? Dalagku
pa gid sini nga mga butang ang imo
makita!" 51 Kag si Jesus nagsiling sa ila,
"Matuod gid, makita ninyo ang langit
nga nabuksan kag ang mga anghel sang
Dios nga nagasakapanaog sa ibabaw sang
Anak sang Tawo!"

Ang Kasal sa Cana

2 Sang makaligad ang duha ka adlaw,
may ginhiwat nga kasal sa banwa
sang Cana, sa Galilea. Ang iloy ni Jesus
yadto didto, 2 kag si Jesus kag ang iya
mga gintuton-an gin-agda man sa kasal.
3 Sang naurot na inom ang tanan nga
bino, ang iloy ni Jesus nagsiling sa iya,
"Naurotan sila sing bino."
4 Si Jesus nagsabat, "Ginang, indi na
kinahanglan nga singganan mo pa ako
kon ano ang akon himuon. Ang akon
tion wala pa mag-abot."
5 Dayon, ang iloy ni Jesus nagsiling sa
mga suloguon, "Himoa ninyo ang bisan
ano nga isiling niya sa inyo."
6 Ang mga Judio may pagsulondan
nahanungod sa pagpanghinaw, kag sa
sini nga tinutoyo may anom didto ka
mga tadyaw, ang tagsa ka tadyaw sarang
masudlan sang apat ukon lima ka lata

"Pun-a ninyo sing tubig ang mga tadyaw." (2:7)

nga tubig. 7 Si Jesus nagsiling sa mga
suloguon, "Pun-a ninyo sing tubig ang
mga tadyaw." Ginpuno nila sing tubig
ang mga tadyaw tubtob sa bibig, 8 kag
dayon ginsingganan niya sila, "Karon,
sandok kamo sa sinang tubig kag dalha
sa manugdumala sang punsyon." Ginda-
la nila ini sa manugdumala, 9 kag iya gin-
dimdiman ang tubig nga nahimo nga
bino. Wala sia makahibalo kon diin ini
nga bino maghalin (pero nakahibalo iya
ang mga suloguon nga nagsandok sang
tubig). Gani gintawag niya ang nobyo
10 kag ginsingganan, "Ang tanan nga
mga tawo nagasirbe sang labing maayo
nga bino una sa tanan kag kon tama na
ang nainom sang mga dinapit, ginahatag
nila ang ordinaryo nga bino. Pero ikaw
iya nagasirbe sang labing maayo nga
bino tubtob karon!"
11 Ini amo ang nahauna sang gamha-
nan nga mga buhat nga ginhimo ni Jesus
sa Cana sang Galilea. Didto ginpahayag
niya ang iya himaya, kag ang iya mga
gintuton-an nagtuo sa iya.
12 Sa tapos sini si Jesus kag ang iya
iloy, ang iya utod nga mga lalaki, kag
mga gintuton-an nagpa-Capernaum, kag
nagtener sila didto sing pila ka adlaw.

Nagsulod si Jesus sa Templo

(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46)

13 Nagahilapit na ang Piesta sang

Pascua sang mga Judio, gani si Jesus
nagpa-Jerusalem. 14May nakita sia nga
mga tawo didto sa templo nga nagabalig-
ya sang mga baka, mga karnero, kag mga
pating, kag ang mga manugbaylo man
sang kuwarta nga yara sa ila mga lamisa.
15Naghimo si Jesus sang inughanot nga
lubid kag iya ginpanabog ang tanan nga
mga sapat pa gwa sa templo, ang mga
karnero kag mga baka. Ginpamaliskad
niya ang mga lamisa sang mga manug-
baylo sang kuwarta, kag ginwas-ag niya
ang ila mga kuwarta; 16kag ginmanduan
niya ang mga manugbaligya sang pating,
"Kuhaa ninyo ina diri! Indi ninyo pag-
himoa nga balaligyaan ang balay sang
akon Amay!" 17Nadumdoman sang iya
mga gintuton-an nga ang kasulatan naga-
siling, "Ang akon kabalaka sa imo balay,
O Dios, nagadabdab sa sulod nakon
subong sang kalayo."
18Ang mga pangulo sang mga Judio
nagpamangkot sa iya, "Ano bala nga
milagro ang imo mahimo sa pagpakita
sa amon nga may katarungan ka sa pag-
himo sini?"
19Si Jesus nagsabat, "Gub-a ninyo
ining templo sang Dios kag sa sulod sang
tatlo ka adlaw patindugon ko ini liwat."
20Namangkot sila sa iya, "Ini nga
templo ginpatindog sa sulod sang 46 ka
tuig, kag patindugon mo bala ini sa
sulod sang tatlo lamang ka adlaw?"
21Pero ang templo nga ginsiling ni
Jesus amo ang iya lawas. 22Gani sang
nabanhaw sia, nadumdoman sang iya
mga gintuton-an nga ginhambal niya ini,
kag nagtuo sila sa kasulatan kag sa mga
pulong nga ginhambal ni Jesus.

Nakilala ni Jesus ang Tanan nga mga Tawo

23Sang didto si Jesus sa Jerusalem sa
Piesta sang Pascua, madamo ang mga
nagtuo sa iya sang makita nila ang gam-
hanan nga mga buhat nga ginhimo niya.
24Pero si Jesus wala magsalig sang iya
kaugalingon sa ila, tungod kay nakilala
gid niya sing maayo ang tanan nga mga
tawo. 25Wala na sing kinahanglan nga
sugiran sia nahanungod sang mga tawo,
kay nahibaluan gid niya kon ano ang
yara sa ila mga tagipusoon.

Si Jesus kag si Nicodemo

3 May isa ka tawo nga ginhingalanan
kay Nicodemo, isa ka pangulo sang
mga Judio, nga katapo sang partido sang
mga Fariseo. 2Isa sadto ka gab-i, nag-
kadto sia kay Jesus kag nagsiling sa iya,
"Rabbi, nahibaluan namon nga ikaw isa
ka manunodlo nga ginpadala sang Dios.
Wala sing makahimo sang gamhanan nga
mga buhat nga imo ginahimo kon ang
Dios wala nagaupod sa iya."
3Si Jesus nagsabat, "Nagasiling ako
sa imo sang matuod: wala sing isa nga
makakita sang Ginharian sang Dios kon
indi sia matawo liwat."[b]
4Si Nicodemo nagpamangkot, "Pa-
ano bala ang pagkatawo liwat sang tawo
kon daku na sia? Makasulod pa bala sia
sa tiyan sang iya iloy kag magpakatawo
liwat?"
5Si Jesus nagsabat, "Nagasiling ako
sa imo sang matuod: wala sing isa nga
makasulod sa Ginharian sang Dios, kon
indi sia matawo sa tubig kag sa Espiritu.
6Ang gin-anak sang tawo, tawo, kag ang
gin-anak sa Espiritu, espiritu. 7Indi ka
magkatingala nga ako nagasiling sa imo,
'Dapat kamo tanan matawo liwat.'[c]
8Ang hangin nagahuyop bisan sa diin
ang luyag niya. Mabatian mo ang iya
huni, pero indi ka makahibalo kon diin
ini nagahalin kag kon diin nagapakadto.
Subong man sini ang nagakatabo sa tag-
satagsa nga natawo sa Espiritu."
9Si Nicodemo nagpamangkot, "Pa-
ano bala ang pagkahimo sini?"
10Si Jesus nagsabat, "Bantog ka nga
manunodlo sang Israel, kag wala ka
makahibalo sini? 11Nagasiling ako sa
imo sang matuod: nagahambal kami
sang amon nahibaluan, kag nagasugid
sang amon nakit-an, pero wala gid sing
isa sa inyo nga nagapati sang amon gin-
siling. 12Wala kamo nagapati sa akon

[b]liwat: *ukon* halin sa ibabaw.
[c]liwat: *ukon* halin sa ibabaw.

kon magsugid ako sa inyo nahanungod
sang mga butang sa sini nga kalibutan.
Gani, paano abi ang pagtuo ninyo sa
akon, kon sugiran ko kamo nahanungod
sang mga butang nga langitnon? 13Kag
wala sing bisan isa nga nakasaka sa langit
luas lamang sa Anak sang Tawo nga nag-
panaog halin sa langit."

14Subong nga si Moises nagbayaw
sang man-og nga saway sa isa ka tukon
didto sa desierto, sa amo man nga bagay
pagabayawon ang Anak sang Tawo,
15agod nga ang tagsatagsa nga magtuo sa
iya may kabuhi nga wala sing katapusan.
16Kay ginhigugma gid sang Dios ang
kalibutan sa bagay nga ginhatag niya ang
iya bugtong nga Anak, agod nga ang tag-
satagsa nga nagatuo sa iya indi na mapa-
tay, kundi may kabuhi nga wala sing
katapusan. 17Kay ang Dios wala magpa-
dala sang iya Anak sa kalibutan sa pag-
hukom sang kalibutan, kundi sa paglu-
was sang kalibutan.

18Ang bisan sin-o nga nagatuo sa
Anak indi pagkondenahon, pero ang
bisan sin-o nga wala nagatuo nakonde-
nar na, bangod kay wala sia magtuo sa
bugtong nga Anak sang Dios. 19Amo ini
ang kabangdanan sang pagkondenar: ang
kapawa nagkari sa kalibutan, pero ang
mga tawo naghigugma sang kadudolman
sa baylo sang kapawa, kay malaut ang
ila ginahimo. 20Kag ang bisan sin-o nga
nagahimo sing malaut nagakontra sa
kapawa kag indi magpalapit sa kapawa,
kay indi sia luyag nga masapwan ang iya
malain nga binuhatan. 21Pero ang bisan
sin-o nga nagaginawi suno sa kamatuo-
ran nagapalapit sa kapawa, agod mapa-
hayag sang kapawa ang tanan nga iya
ginhimo sa pagtuman sa Dios.

Si Jesus kag si Juan

22Sa tapos sini, si Jesus kag ang iya
mga gintuton-an nagkadto sa probinsya
sang Judea. Nagtener sia didto sing pila
ka adlaw kaupod nila, kag nagpangbau-
tiso. 23Si Juan nagpangbautiso man sa
Enon malapit sa Salim, kay madamo ang
tubig didto. Ang mga tawo nagkadto sa
iya, kag ginbautisohan niya sila. 24(Si
Juan wala pa sadto nabilanggo.)

25Ang iban sang mga gintuton-an ni
Juan nagpakigbais sa isa ka Judio naha-
nungod sang pagsulondan sa pagpaninlo.
26Gani, nagkadto sila kay Juan kag nag-
siling sa iya, "Manunodlo, nadumdoman
mo bala yadtong tawo nga upod mo
anay didto sa tabok sang Jordan nga gin-
sugid mo sa amon? Abi mo nagapang-
bautiso na sia karon, kag halos ang tag-
satagsa nagakadto sa iya!"

27Si Juan nagsabat, "Wala sing bisan
sin-o nga makaangkon sang bisan ano
nga butang kon indi pag-ihatag ini sang
Dios sa iya. 28Kamo mismo amo ang
akon mga saksi nga ako nagsiling, 'Indi
ako ang Cristo, kundi ako amo ang gin-
padala sa pag-una sa iya.' 29Ang naga-
angkon sang nobya amo ang nobyo; ang
abyan sang nobyo nga nagatambong kag
nagapamati, nagakalipay sa pagpamati
sang tingog sang nobyo. Sa amo man
nga paagi, nanginbug-os ang akon kali-
pay. 30Dapat sia magmangindaku, pero
ako magmangindiutay."

Ang Nagakari gikan sa Langit

31Ang nagakari halin sa ibabaw la-
baw sa tanan; ang nagahalin sa kalibutan,
iya sang kalibutan kag nagahambal sang
mga butang nga kalibutanon. Ang naga-
kari halin sa langit labaw sa tanan.
32Nagasugid sia sang iya nakita kag
nabatian, pero wala sing may nagapati
sang iya mensahi. 33Ang bisan sin-o nga
nagapati sang iya mensahi nagapamatu-
od paagi sini nga ang Dios matuod.
34Ang ginpadala sang Dios nagahambal
sang mga pulong sang Dios, kay ginaha-
tag sang Dios sa iya ang kabug-osan sang
iya Espiritu. 35Ang Amay nagahigugma
sang iya Anak kag nagtugyan sa iya sang
tanan. 36Ang bisan sin-o nga nagatuo sa
Anak may kabuhi nga wala sing katapu-
san, pero ang bisan sin-o nga nagalalis
sa Anak indi makaangkon sang kabuhi,
kundi ang kaakig sang Dios magapabilin
sa iya sa walay katubtoban.

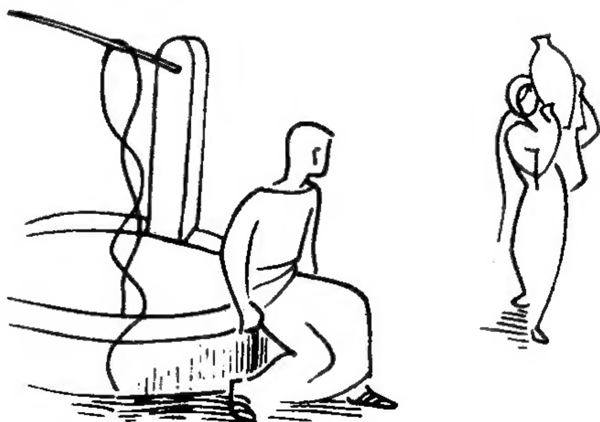
Si Jesus kag ang Babayi nga Taga-Samaria

4 Nakabati ang mga Fariseo nga si
Jesus may madamo na nga mga

sumolunod kag nagpangbautiso sia sing
madamo pa nga mga gintuton-an sang sa
kay Juan. 2 (Ang matuod amo nga indi
si Jesus ang nagapangbautiso, kundi ang
iya lang mga gintuton-an.) 3 Sang mahi-
baluan ini ni Jesus, naghalin sia sa Judea
kag nagbalik sa Galilea. 4 Sa iya pagpa-
kadto didto kinahanglan maagi gid sia
sa Samaria.

5 Nag-abot sia sa isa ka banwa sang
Samaria nga ginatawag Sicar, malapit sa
isa ka puna nga duta nga ginhatag ni
Jacob sa iya anak nga si Jose. 6 Yadto
didto ang bubon ni Jacob, kag si Jesus
nga nalapyo tungod sa panglakaton, nag-
lingkod sa bibi sang bubon. Mga udtong
adlaw gid sadto.

7 Nag-abot ang isa ka babayi nga taga-
Samaria sa pagsag-ob, kag si Jesus nag-
siling sa iya, "Paimna ako." 8 (Ang iya
mga gintuton-an nagkadto sa banwa sa
pagbakal sang pagkaon.)

Nag-abot ang isa ka babayi nga taga-Samaria sa pagsag-ob. (4: 7)

9 Ang babayi nga taga-Samaria nagsa-
bat, "Ikaw Judio kag ako Samariahanon,
ngaa bala nga nagapangayo ka sa akon
nga paimnon ko ikaw?" (Kay ang mga
Judio kag mga Samariahanon wala naga-
ayuhay.)

10 Si Jesus nagsabat, "Kon imo lang
nahibaluan kon ano ang ginahatag sang
Dios, kag kon sin-o ang nagapangayo sa
imo sang tubig makapangayo ka kuntani
sa iya kag sia magahatag sa imo sang
tubig nga buhi."

11 Ang babayi nagsiling, "Sir, wala
ikaw sing timba kag ang bubon mada-
lom. Diin bala ikaw makuha sang tubig
nga buhi? 12 Ang amon amay nga si
Jacob naghatag sini nga bubon sa amon;
sia, ang iya mga kaanakan, kag ang iya
mga hayop, tanan sila nag-inom sa sini
nga bubon. Sobra pa bala ikaw sa amon
amay nga si Jacob?"

13 Si Jesus nagsabat, "Ang bisan sin-o
nga nagainom sini nga tubig pagauha-
won liwat, 14 pero ang bisan sin-o nga
nagainom sang tubig nga akon ihatag
indi na gid pag-uhawon. Kay ang tubig
nga akon ihatag sa iya mangintuboran sa
sulod niya nga magahatag sa iya sang
tubig nga buhi kag sang kabuhi nga wala
sing katapusan."

15 Ang babayi nagsiling, "Sir, hatagi
ako sini nga tubig, agod indi na gid ako
pag-uhawon liwat, kag agod indi na ako
magbalikbalik diri sa pagsag-ob."

16 Si Jesus nagsiling sa iya, "Lakat ka,
tawga ang imo bana, kag magbalik diri."

17 Ang babayi nagsiling, "Wala ako
sing bana."

Si Jesus nagsabat, "Husto ang imo
ginsiling nga wala ikaw sing bana. 18 Kay
may lima ikaw ka bana, kag ang tawo
nga imo ginapuyo karon indi man ma-
tuod mo nga bana. Matuod ang ginsiling
mo."

19 Ang babayi nagsabat, "Sir, sa ban-
ta ko isa ikaw ka propeta. 20 Ang mga
katigulangan namon nga mga Samariaha-
non nagsimba sa Dios sa sini nga bukid,
pero kamo nga mga Judio nagasiling nga
ang Jerusalem amo ang duog sa diin
dapat kita magsimba sa Dios."

21 Si Jesus nagsiling sa iya, "Inday,
patiha ako, magaabot ang tion nga ang
mga tawo indi magsimba sa Amay sa sini
nga bukid ukon sa Jerusalem. 22 Kamo
nga mga Samariahanon wala gid makaki-
lala kon sin-o ang inyo ginasimba. Kami
nga mga Judio nakakilala kon sin-o ang
amon ginasimba, kay ang kaluwasan
nagagikan sa mga Judio. 23 Pero ang tion
magaabot, kag nag-abot na, nga ang
matuod nga mga manugsimba magasim-
ba sa Amay sa espiritu kag sa kamatuo-
ran. Amo ini ang mga manugsimba nga
luyag sang Amay nga magsimba sa iya.
24 Ang Dios Espiritu, kag ang nagasim-

ba sa iya dapat magsimba sa espiritu kag
sa kamatuoran."
25 Ang babayi nagsiling sa iya, "Na-
kahibalo ako nga ang Mesias, nga gina-
tawag Cristo, magaabot. Kon mag-abot
sia, magasugid sia sa amon sang tanan
nga mga butang."
26 Si Jesus nagsiling, "Ako ina sia,
ako nga nagahambal sa imo."
27 Sa amo man nga tion nagbalik ang
mga gintuton-an ni Jesus, kag daku gid
ang ila katingala sang makita nila nga
nagapakighambal sia sa isa ka babayi.
Pero wala gid sing bisan isa sa ila nga
nagsiling sa babayi, "Ano bala ang kina-
hanglan mo?" ukon nagpamangkot kay
Jesus, "Ngaa bala nagapakighambal ka
sa iya?"
28 Dayon ginbilin sang babayi ang iya
tibod nga salag-uban, nagbalik sia sa
banwa, kag nagsiling sa mga tawo didto,
29 "Dali kamo kag tan-awa ninyo ang
tawo nga nagsugid sa akon sang tanan
nga akon nahimo. Amo na ayhan ini ang
Cristo?" 30 Gani naggwa sila sa banwa
kag nagkadto kay Jesus.
31 Sa amo nga tion ang mga gintuton-
an nagsagi agda sa kay Jesus, "Manunod-
lo, magkaon ka man!"
32 Pero nagsabat sia, "May kalan-on
ako nga wala gid ninyo mahibaloi."
33 Gani ang mga gintuton-an nagpina-
mangkutanay, "May nagdala ayhan sa
iya sing pagkaon?"
34 Si Jesus nagsiling sa ila, "Ang akon
kalan-on amo ang pagtuman sang kabu-
bot-on sang nagpadala sa akon kag ang
pagtapos sang bulohaton nga iya ginha-
tag sa akon. 35 May hulobaton kamo nga
nagasiling, 'Apat pa ka bulan kag dayon
tig-alani na.' Nagasiling ako sa inyo, tan-
awa ninyo sing maayo ang mga kaum-
han, ang trigo alanyon na! 36 Ang ma-
ngangani ginasuholan kag nagatipon
sang patubas para sa kabuhi nga wala
sing katapusan, sa bagay nga ang tawo
nga nagatanom magakalipay upod sa
tawo nga nagaani. 37 Kay matuod ang
ginasiling sang hulobaton, 'Lain ang
nagatanom, kag lain man ang nagaani.'
38 Ginpadala ko kamo sa pag-ani sa
kaumhan nga wala ninyo mapangabud-
layi. Iban ang nagpangabudlay didto,
kag kamo ang nagapulos sang ila pina-
ngabudlayan."
39 Madamo sang mga Samariahanon
sa sadtong banwa ang nagtuo sa kay
Jesus, tungod kay ang babayi nagsiling,
"Ginsugiran niya ako sang tanan nga
akon nahimo." 40 Gani sang pagkadto
sang mga Samariahanon kay Jesus, gin-
pangabay gid nila sia nga magpabilin
anay upod sa ila, kag si Jesus nagpabilin
didto sing duha ka adlaw.
41 Madamo pa gid ang mga nagtuo
tungod sang iya mensahi, 42 kag nagsi-
ling sila sa babayi, "Karon nagatuo kami
indi tungod sang imo ginsiling, kundi
kay kami gid nakabati sa iya, kag naka-
hibalo nga sia gid amo ang Manlulowas
sang kalibutan."

Gin-ayo ni Jesus ang Anak sang Isa ka Opisyal

43 Sa tapos sang duha ka adlaw nga
nakapabilin didto si Jesus, naglakat sia
kag nagkadto sa Galilea. 44 Kay si Jesus
mismo nagsiling, "Ang propeta wala
ginatahod sa iya kaugalingon nga ban-
wa." 45 Sang pag-abot ni Jesus sa Galilea,
gin-abiabi sia sang mga tawo didto, kay
sila ila nakakadto sa Jerusalem sa Piesta
sang Pascua, kag nakita nila ang tanan
nga ginhimo niya sang piesta.
46 Gani nagbalik si Jesus sa Cana sang
Galilea sa diin ginhimo niya nga bino
ang tubig. May isa ka opisyal sang gub-
yerno didto nga ang iya anak nga lalaki
nagamasakit sa Capernaum. 47 Sang pag-
kabati niya nga si Jesus nag-abot sa Gali-
lea halin sa Judea, nagkadto sia kay
Jesus, kag iya ginpangabay nga magkad-
to sa Capernaum kag ayuhon ang iya
anak nga tagumatayon. 48 Si Jesus nag-
siling sa iya, "Kon indi ninyo makita
ang dalagku kag makatilingala nga mga
buhat, indi kamo magtuo."
49 Ang opisyal nagsabat, "Sir, upod
ka sa akon sa wala pa mapatay ang akon
anak."
50 Si Jesus nagsiling sa iya, "Lakat ka,
ang imo anak indi mapatay!"
Ang opisyal nagtuo sa mga pulong ni
Jesus kag naglakat. 51 Sang nagahinam-

pot sia sa iya balay, ginsugata sia sang
iya mga suloguon kag ginsugiran, "Ang
imo anak maayo na."
52 Ginpamangkot niya sila kon san-o
nag-ayuayo ang iya anak, kag nagsiling
sila, "Mga alauna kahapon sing hapon
wala na sia sing hilanat."
53 Nadumdoman dayon sang amay
nga amo gid yadto nga oras sang magsi-
ling si Jesus sa iya, "Ang imo anak indi
mapatay." Gani sia kag ang iya bug-os
nga panimalay nagtuo.
54 Amo ini ang ikaduha nga gamha-
nan nga buhat nga ginhimo ni Jesus
halin sang pag-abot niya sa Galilea gikan
sa Judea.

Ang Pag-ayo sa Punong

5 Sa tapos sadto may piesta ang mga
Judio, kag si Jesus nagpa-Jerusalem.
2 Didto sa Jerusalem, malapit sa Puwerta
sang Karnero, may punong nga ginalibu-
tan sang lima ka portico.[d] Sa Hebreo ini
nga punong ginatawag Betzata. 3 Mada-
mo nga mga masakiton ang nagahiligda
sa portico—mga bulag, mga piang kag
mga paralitiko. [Nagahulat sila nga mag-
hulag ang tubig, 4 kay may tion nga ang
anghel sang Ginoo nagapanaog sa pu-
nong kag nagatublag sang tubig. Ang
nahauna nga makalusong sa punong sa
tapos matublag sang anghel ang tubig
magaayo sa bisan ano nga balatian niya.]
5 May isa ka tawo didto nga nagmasakit
sa sulod sang 38 ka tuig. 6 Nakita sia ni
Jesus nga nagahigda didto, kag nahiba-
luan niya nga ang tawo nagmasakit sa
amo na nga kadugayon, gani nagsiling si
Jesus sa iya, "Luyag ka bala mag-ayo?"
7 Ang masakiton nagsabat, "Sir, wala
sing tawo nga nagadala sa akon sa pu-
nong kon ang tubig ginatublag; samtang
nagatinguha pa lang ako sa paglusong
ginaunahan ako sang iban."
8 Si Jesus nagsiling sa iya, "Bangon
ka, dalha ang imo banig kag maglakat."
9 Sa gilayon nag-ayo ang tawo sa iya
masakit; gindala niya ang iya banig kag
naglakat.
Nahanabo ini sang Adlaw nga Inugpa-
huway. 10 Gani ang mga pangulo sang
mga Judio nagsiling sa tawo nga gin-ayo,
"Adlaw ini nga Inugpahuway, kag batok
sa aton Kasugoan nga magdala ka sang
imo banig."
11 Nagsabat sia, "Ang tawo nga nag-
ayo sa akon nagsiling sa akon, 'Dalha
ang imo banig kag maglakat.' "
12 Ginpamangkot nila sia, "Sin-o bala
ang tawo nga nagsugo sa imo sa pagdala
sang imo banig kag sa paglakat?"
13 Pero ang tawo nga gin-ayo wala
makakilala kon sin-o yadto, kay si Jesus
nakahalin na tungod sang madamo nga
mga tawo sa sadto nga duog.
14 Sang ulihi nakita sia ni Jesus sa
templo kag nagsiling sa iya, "Kita mo,
maayo ka na karon. Indi ka na magpaka-
sala, kay basi malain pa gid ang maha-
nabo sa imo."
15 Dayon ang tawo naglakat kag iya
ginsugiran ang mga pangulo sang mga
Judio nga si Jesus amo ang nag-ayo sa
iya. 16 Tungod sini nagsugod sila sa pag-
hingabot kay Jesus, tungod kay nagpang-
ayo sia sa Adlaw nga Inugpahuway.
17 Gani si Jesus nagsabat sa ila, "Ang
akon Amay wala nagauntat sa pagpa-
ngabudlay kag ako dapat man magpa-
ngabudlay."
18 Tungod sining ginhambal ni Jesus,
nagtinguha sing labi pa gid ang mga
pangulo sang mga Judio sa pagpatay sa
iya; kay indi lamang nga ginlapas niya
ang kasugoan sa Adlaw nga Inugpahu-
way, kundi nagsiling pa sia nga ang Dios
amo gid ang iya kaugalingon nga Amay,
kag tungod sini nagapakigtupong sia sa
Dios.

Ang Awtoridad sang Anak

19 Gani si Jesus nagsabat sa ila, "Na-
gasiling ako sa inyo sang matuod: wala
sing ginahimo ang Anak nga iyaiya
lamang, kundi ang iya nakita nga gina-
himo sang Amay amo lamang ang iya
ginahimo. Ang ginahimo sang Amay
amo man ang ginahimo sang Anak.

[d]malapit sa Puwerta sang Karnero, may punong nga ginalibutan sang lima ka portico: *ukon* sa may Punong sang Karnero, sa duog nga may lima ka portico.

20 Kay ang Amay nagahigugma sa Anak
kag nagapakita sa Anak sang tanan nga
iya ginahimo. Dalagku pa gid sa sini nga
mga buhat ang ipakita sang Amay sa
Anak, kag tanan kamo matingala. 21 Kay
subong nga ang Amay nagabanhaw sang
mga minatay kag nagahatag sa ila sing
kabuhi, subong man ang Anak nagaha-
tag sing kabuhi sa ila nga iya luyag hata-
gan; 22 wala man nagahukom ang Amay
bisan kay sin-o. Ginhatag niya sa Anak
ang bug-os nga awtoridad sa paghukom,
23 agod nga padunggan sang tanan ang
Anak subong man sang ila pagpadungog
sa Amay. Ang wala nagapadungog sa
Anak, wala man nagapadungog sa Amay
nga nagpadala sa iya.

24 "Nagasiling ako sa inyo sang
matuod: ang bisan sin-o nga nagapamati
sang akon mga pulong kag nagatuo sa
nagpadala sa akon, may kabuhi nga wala
sing katapusan. Indi na sia paghukman,
kundi nakasaylo na sia halin sa kamata-
yon pa kabuhi. 25 Nagasiling ako sa inyo
sang matuod: ang tion magaabot, kag
nag-abot na, nga ang mga patay makaba-
ti sang tingog sang Anak sang Dios, kag
ang mga nakabati sini magakabuhi.
26 Subong nga ang Amay gid amo ang
ginagikanan sang kabuhi, sa amo man
nga bagay ginhimo niya nga ang Anak
pagagikanan sang kabuhi. 27 Kag ginha-
tag niya sa Anak ang awtoridad sa pag-
hukom, kay sia amo ang Anak sang
Tawo. 28 Indi kamo matingala sini, kay
magaabot ang tion nga ang tanan nga
mga patay sa lulobngan makabati sang
iya tingog, 29 kag magagwa sila sa ila
lulobngan. Ang mga nakahimo sang ma-
ayo pagabanhawon kag magakabuhi, kag
ang nakahimo sang malaut pagabanha-
won kag pagasilutan."

Ang mga Saksi sa kay Jesus

30 "Wala ako sing sarang mahimo kon
ako lang. Nagahukom lang ako suno sa
ginasiling sang Dios sa akon, gani nga
ang akon paghukom matarong tungod
kay wala ako nagahimo sang akon luyag,
kundi ang luyag sang nagpadala sa akon.
31 "Kon ako ang nagasaksi naha-
nungod sa akon kaugalingon, ang akon
pagpanaksi indi mabaton nga matuod.
32 Pero may nagasaksi nahanungod sa
akon, kag akon nahibaluan nga ang iya
pagpanaksi nahanungod sa akon matuod.
33 May ginpadala kamo sa pagpamang-
kot kay Juan, kag nagsugid sia sang
kamatuoran. 34 Indi kay kinahanglan ko
ang panaksi sang tawo, kundi ginaham-
bal ko lamang ini agod nga maluwas
kamo. 35 Si Juan kaangay sang isa ka
suga nga nasindihan kag nagasiga, kag sa
malip-ot nga tion naluyagan ninyo ang
pagkalipay sa iya kapawa. 36 Pero may
nagasaksi nahanungod sa akon nga labi
pa sang panaksi nga ginhatag ni Juan:
ang mga buhat nga ginhimo ko, ang mga
buhat nga ginhatag sang akon Amay nga
himuon ko, ini nagasaksi nahanungod sa
akon kag nagapamatuod nga ang Amay
nagpadala sa akon. 37 Kag ang Amay nga
nagpadala sa akon nagasaksi man naha-
nungod sa akon. Wala gid ninyo mabatii
ang iya tingog, wala ninyo sia makita,
38 gani nga ang iya mga pulong wala sa
inyo, tungod kay indi kamo magtuo sa
iya ginpadala. 39 Ginatun-an ninyo ang
mga Kasulatan kay nagahunahona kamo
nga sa ila masapwan ninyo ang kabuhi
nga wala sing katapusan. Kag ini sila
nagasaksi nahanungod sa akon! 40 Pero
indi kamo luyag magkari sa akon sa pag-
angkon sang kabuhi.

41 "Wala ako nagapangita nga daya-
won ako sang mga tawo. 42 Pero nakilala
ko kamo; nahibaluan ko nga sa inyo
tagipusoon wala kamo sing paghigugma
sa Dios. 43 Nagkari ako nga may awtori-
dad gikan sa akon Amay, pero wala
kamo magbaton sa akon; kon may mag-
kari sa iya kaugalingon nga awtoridad,
inyo sia pagabatunon. 44 Luyag kamo
nga dayawon sang isa kag isa, pero wala
kamo nagatinguha sa pag-agom sang pag-
dayaw gikan sa isa lamang ka Dios. Gani,
paano bala kamo makatuo? 45 Indi
kamo maghunahona nga ako ang maga-
sumbong sa inyo sa akon Amay. Si
Moises ang magasumbong—si Moises nga
ginalauman ninyo amo ang magasum-
bong sa inyo. 46 Kon matuod nga nagtuo
kamo kay Moises, kuntani nagtuo man
kamo sa akon, kay nagsulat sia naha-

nungod sa akon. 47 Pero kay wala kamo
magtuo sang iya ginsulat, paano bala ang
pagtuo ninyo sa akon mga pulong?"

Ginpakaon ni Jesus ang Lima ka Libo
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44;
Luc. 9:10-17)

6 Sa tapos sini, si Jesus nagtabok
liwat sa Linaw sang Galilea nga
ginatawag man nga Linaw sang Tiberias.
2 Madamo nga mga tawo ang nag-apas sa
iya, kay nakakita sila sang iya gamhanan
nga mga buhat sa pagpang-ayo sang mga
masakiton. 3 Nagtaklad si Jesus sa isa ka
bakulod kag naglingkod sia upod sa iya
mga gintuton-an. 4 Ang Piesta sang Pas-
cua sang mga Judio malapit na. 5 Nang-
hulonghulong si Jesus kag nakita niya
ang madamo nga mga tawo nga nagapa-
lapit sa iya, gani nagpamangkot sia kay
Felipe, "Diin bala kita makabakal sang
kalan-on nga makaigo sa sini nga mga
tawo?" 6 (Nagpamangkot sia sini sa pag-
tilaw kay Felipe; ang matuod amo nga
si Jesus nakahibalo na kon ano ang iya
himuon.)
7 Si Felipe nagsabat, "Bisan tigdiutay
lang ang ihatag mo sa sining mga tawo,
ang tinapay nga nagabili sang ₱200 ku-
lang pa."
8 Si Andres nga isa sang iya mga gin-
tuton-an kag utod ni Simon Pedro nag-
siling, 9 "May bata diri nga lalaki nga
may lima ka bilog nga tinapay nga seba-
da kag duha ka bilog nga isda. Pero ano
bala ang pulos sini sa amo nga kada-
muon sang mga tawo?"
10 Si Jesus nagsiling sa ila, "Palingku-
ra ninyo ang mga tawo." (Hilamunon
yadto nga duog.) Gani naglingkod ang
tanan. Mga 5,000 ang mga lalaki. 11 Gin-
kuha ni Jesus ang tinapay, nagpasalamat
sia sa Dios, kag ginpanagtag niya ini sa
mga tawo nga nagalingkod didto. Amo
man ang ginhimo niya sa isda, kag ang
tanan nakakaon suno sa luyag nila.
12 Sang nabusog na sila tanan, nagsiling
si Jesus sa iya mga gintuton-an, "Tipuna
ninyo ang mga nabilin nga wala gid sing
may mausik." 13 Gani gintipon nila ang
tanan nga nabilin, kag ang sobra sang
lima ka bilog nga tinapay nga sebada nga
ginkaon sang mga tawo nagpuno sang
dose ka mga alat.
14 Sang makita sang mga tawo ining
gamhanan nga buhat nga ginhimo ni
Jesus, nagsiling sila, "Matuod gid nga ini
sia amo ang Propeta nga magakari sa
kalibutan!" 15 Nahibaluan ni Jesus nga
magakari sila kag piliton sia nga mangin-
hari nila. Gani nagkadto sia liwat sa mga
bakulod nga isahanon lang.

Si Jesus Naglakat sa Ibabaw sang Tubig
(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

16 Sang sirom na, ang iya mga gintu-
ton-an nagdulhog pakadto sa linaw,
17 nagsakay sa sakayan kag nagtabok pa
Capernaum. Gab-i na kag si Jesus wala
pa makabalik sa ila. 18 Sa amo man nga
tion nagmadlos ang hangin kag nagda-
lagku ang balod. 19 Nakagaud na ang
mga gintuton-an sing mga lima ukon
anom ka kilometro sang nakita nila si
Jesus nga nagalakat sa ibabaw sang
tubig pakadto sa ila sakayan, kag hinad-
lukan sila. 20 Si Jesus nagsiling sa ila,
"Indi kamo magkahadlok, ako ini!"
21 Luyag nila nga pasakyon sia; kag sa
gilayon nagdungka sila sa ila kaladtuan.

Ginpangita sang mga Tawo si Jesus

22 Sang madason nga adlaw, nakita
sang mga tawo nga nagpabilin sa tabok
sang linaw nga isa na lang ang sakayan
nga nabilin didto. Nahibaluan nila nga si
Jesus wala magsakay upod sa iya mga
gintuton-an, kundi nga naglakat sila nga
silahanon lang. 23 May mga sakayan gi-
kan sa Tiberias nga nagdungka malapit
sa duog diin ang mga tawo nagkaon sang
tinapay, sa tapos makapasalamat ang
Ginoo. 24 Sang matalupangdan sang mga
tawo nga wala na didto si Jesus kag ang
iya mga gintuton-an, nagsakay sila sa
mga sakayan kag nagkadto sa Caper-
naum sa pagpangita kay Jesus.

Si Jesus ang Tinapay sang Kabuhi

25 Sang makita sang mga tawo si
Jesus didto sa tabok sang linaw, nagsi-
ling sila sa iya, "Manunodlo, san-o ka
pa diri?"
26 Si Jesus nagsabat, "Nagasiling ako

sa inyo sang matuod: ginapangita ninyo
ako, indi tungod kay nakita ninyo ang
akon gamhanan nga mga buhat, kundi
kay nakakaon kamo sang tinapay kag
nabusog gid kamo. 27 Indi kamo magpa-
ngabudlay tungod sa kalan-on nga naga-
kapan-os, kundi magpangabudlay kamo
tungod sa kalan-on nga nagatener kag
nagahatag sang kabuhi nga wala sing
katapusan. Ini nga kalan-on ihatag sa
inyo sang Anak sang Tawo, kay sia ang
ginhatagan sang Dios nga Amay sang
awtoridad."

28 Gani nagpamangkot sila sa iya,
"Ano ang amon himuon agod mahimo
namon ang bulohaton nga luyag sang
Dios?"

29 Si Jesus nagsabat, "Amo ini ang
bulohaton nga luyag sang Dios nga inyo
himuon: magtuo kamo sa iya ginpadala."

30 Nagsabat sila, "Ano nga milagro
ang mapakita mo sa amon, agod magtuo
kami sa imo? Ano ang himuon mo?
31 Ang amon mga katigulangan nagka-
on sang mana sa desierto, suno sa gina-
siling sang kasulatan, 'Ginhatagan niya
sila sing tinapay nga kalan-on halin sa
langit.' "

32 Si Jesus nagsiling, "Nagasiling ako
sa inyo sang matuod: indi si Moises ang
naghatag sa inyo sang tinapay halin sa
langit,[e] kundi ang akon Amay amo ang
nagahatag sa inyo sang matuod nga tina-
pay halin sa langit. 33 Kay ang tinapay
nga ginahatag sang Dios amo sia nga na-
gapanaog halin sa langit kag nagahatag
sing kabuhi sa kalibutan."

34 Nagsiling sila, "Sir, hatagi kami
pirme sini nga tinapay."

35 Si Jesus nagsiling sa ila, "Ako amo
ang tinapay sang kabuhi. Ang nagakari
sa akon indi na gid paggutomon, kag ang
nagatuo sa akon indi na gid pag-uhawon.
36 Karon, nagsiling ako sa inyo nga naki-
ta na ninyo ako, pero indi kamo magtuo.
37 Ang tagsatagsa nga ginahatag sang
Amay sa akon magakari sa akon, kag
ang bisan sin-o nga nagakari sa akon indi
ko gid pagsikwayon. 38 Kay nagkari ako
halin sa langit indi sa pagtuman sang
akon kabubot-on, kundi sang kabubot-
on sang nagpadala sa akon. 39 Amo ini
ang kabubot-on sang nagpadala sa akon:
nga wala ako sing madula sang bisan isa
sang iya mga gintugyan sa akon, kundi
nga akon sila banhawon sa katapusan
nga adlaw. 40 Kay amo ini ang kabubot-
on sang akon Amay: nga ang tanan nga
makakita sa Anak kag magtuo sa iya
magaangkon sang kabuhi nga wala sing
katapusan, kag akon sila banhawon sa
katapusan nga adlaw."

41 Ang mga Judio nagkulomuron
batok kay Jesus, kay nagsiling sia, "Ako
amo ang tinapay nga naghalin sa langit."
42 Gani, nagsiling sila, "Indi bala ini si
Jesus nga anak ni Jose? Kilala naton ang
iya amay kag iloy. Ngaa bala makasiling
sia nga nagpanaog sia halin sa langit?"

43 Si Jesus nagsabat, "Indi kamo mag-
kulomuron sa inyo kaugalingon. 44 Wala
sing may makakari sa akon, kon indi sia
pagbuyokon sang Amay nga nagpadala
sa akon, kag banhawon ko sia sa katapu-
san nga adlaw. 45 Ang mga propeta
nagsulat, 'Pagatudloan sang Dios ang
tanan nga mga tawo.' Ang tagsatagsa nga
nagapamati kag nagatuo sa Amay naga-
kari sa akon. 46 Wala ini nagakahulogan
nga may nakakita sa Amay. Sia nga
naghalin sa Dios amo lang ang nakakita
sa Amay. 47 Nagasiling ako sa inyo sang
matuod: ang nagatuo may kabuhi nga
wala sing katapusan. 48 Ako amo ang
tinapay sang kabuhi. 49 Ang inyo mga
katigulangan nagkaon sang mana sa de-
sierto, pero nagkalamatay sila. 50 Pero
ang nagakaon sang tinapay nga naghalin
sa langit indi mapatay. 51 Ako amo ang
buhi nga tinapay nga naghalin sa langit.
Ang bisan sin-o nga magkaon sini nga
tinapay magakabuhi sing dayon; kag ang
tinapay nga akon ihatag amo ang akon
unod, nga akon ginahatag para sa kabuhi
sang kalibutan."

52 Amo ini ang ginsugoran sang ma-
init nga pagbinaisay sang mga Judio.
Nagsiling sila, "Paano bala ang paghatag

[e]**indi si Moises ang naghatag sa inyo sang tinapay halin sa langit:** ***ukon*** **ang ginhatag ni Moises sa inyo indi amo ang tinapay nga halin sa langit.**

sini nga tawo sa aton sang iya unod agod
aton kaunon?"
53 Si Jesus nagsiling sa ila, "Nagasiling
ako sa inyo sang matuod: kon indi
kamo magkaon sang unod sang Anak
sang Tawo kag mag-inom sang iya dugo
wala kamo sing kabuhi sa inyo kaugali-
ngon. 54 Ang bisan sin-o nga nagakaon
sang akon unod kag nagainom sang akon
dugo may kabuhi nga wala sing katapu-
san kag banhawon ko sia sa katapusan
nga adlaw. 55 Kay ang akon unod amo
ang matuod nga kalan-on, kag ang akon
dugo amo ang matuod nga ilimnon.
56 Ang bisan sin-o nga magkaon sang
akon unod kag mag-inom sang akon
dugo nagakabuhi sa akon kag ako sa iya.
57 Ako ginpadala sang buhi nga Amay,
kag tungod sa iya nagakabuhi man
ako. Sa amo man nga bagay, ang bisan
sin-o nga nagakaon sa akon magakabuhi
tungod sa akon. 58 Gani amo ini ang
tinapay nga naghalin sa langit. Indi ini
kasubong sang tinapay nga ginkaon sang
inyo mga katigulangan, kag wala sapa-
yan nagkalamatay sila. Ang nagakaon
sini nga tinapay magakabuhi sing da-
yon."
59 Ginsiling ini ni Jesus sang nagpa-
nudlo sia sa sinagoga didto sa Caper-
naum.

Ang mga Pulong sang Kabuhi nga Walay Katapusan

60 Madamo sang iya mga gintuton-an
ang nakabati sini kag nagsiling sila,
"Tama kabudlay ining mga ginatudlo
niya. Sin-o bala ang makabatas sa pag-
pamati sini?"
61 Bisan wala masugiri si Jesus, nahi-
baluan niya nga nagakulomuron ang iya
mga gintuton-an nahanungod sini. Gani
nagsiling sia sa ila, "Nasaklaw bala kamo
sini? 62 Abi kon makita ninyo ang Anak
sang Tawo nga nagakayab pabalik sa iya
ginhalinan? 63 Ang Espiritu sang Dios
amo ang nagahatag sang kabuhi. Ang
unod wala gid sing pulos. Ang mga pu-
long nga ginahambal ko sa inyo amo ang
Espiritu kag kabuhi. 64 Pero ang iban sa
inyo wala nagatuo." (Kay sa ginsugoran
nakilala ni Jesus kon sin-o ang indi mag-
tuo kag kon sin-o ang magaluib sa iya.)
65 Kag nagsiling pa gid sia, "Amo ini ang
kabangdanan kon ngaa nagsiling ako sa
inyo nga wala sing may makakari sa
akon, kon indi sia pagtugotan sang
Amay."
66 Tungod sini, madamo sang mga
gintuton-an ni Jesus ang nagbiya sa iya,
kag indi na mag-upod sa iya. 67 Dayon
nagsiling si Jesus sa dose ka mga aposto-
les, "Luyag man bala kamo magbiya sa
akon?"
68 Si Simon Pedro nagsabat sa iya,
"Ginoo, sa kay sin-o bala kami makadto?
Yara sa imo ang mga pulong nga nagaha-
tag sang kabuhi nga dayon. 69 Kag karon
nagatuo kami kag nakahibalo nga ikaw
amo ang Balaan halin sa Dios."
70 Si Jesus nagsabat sa ila, "Indi bala
nga ako ang nagpili sa inyo nga dose?
Pero ang isa sa inyo yawa!" 71 Nagaham-
bal sia nahanungod sa kay Judas nga
anak ni Simon Iscariote, kay si Judas
bisan isa sang dose ka mga apostoles,
magaluib kay Jesus.

Si Jesus kag ang Iya mga Utod

7 Sa-tapos sini, si Jesus nagpanglaka-
ton sa kadutaan sang Galilea. Indi
sia luyag magpanglakaton sa Judea, kay
ang mga pangulo sang mga Judio buot
magpatay sa iya. 2 Malapit na ang piesta
sang mga Judio nga ginatawag Piesta
sang mga Tolda. 3 Gani ang mga utod ni
Jesus nagsiling sa iya, "Halin ka diri kag
magkadto sa Judea, agod makita sang
imo mga gintuton-an ang imo mga gina-
himo. 4 Wala sing tawo nga nagatago
sang iya ginabuhat kon luyag sia makilà-
la sang tanan. Tungod kay nagahimo
ikaw sini nga mga butang, ipakilala sa
bug-os nga kalibutan ang imo kaugali-
ngon!" 5 (Bisan gani ang iya mga utod
wala magtuo sa iya.)
6 Si Jesus nagsiling sa ila, "Ang akon
tion wala pa mag-abot, pero ang bisan
ano nga tion bagay para sa inyo. 7 Ang
kalibutan indi makadumot sa inyo, pero
nagadumot ini sa akon, kay ginabuyag-
yag ko ang iya malaut nga mga buhat.

8 Magpamiesta kamo. Indi ako magkad-
to[f] sa sini nga piesta, kay ang akon tion
wala pa mag-abot." 9 Ginsiling niya ini
sa ila, kag nagpabilin sia sa Galilea.

Si Jesus sa Piesta sang mga Tolda

10 Sang makalumbos ang mga utod ni
Jesus sa pagpamiesta, nag-apas sa ila si
Jesus sa tago lamang, kag wala mahi-
baloi. 11 Ginpangita sia sang mga pangu-
lo sang mga Judio sa piesta. Nagpamang-
kot sila, "Diin bala sia?"
12 Madamo nga mga tawo ang naghi-
nuringhoring nahanungod sa iya. Ang
iban nagsiling, "Maayo sia nga tawo."
Pero may iban man nga nagsiling, "Indi
ina matuod, kay ginapatalang niya ang
mga tawo." 13 Pero sekrito lang ang pag-
hambal nila nahanungod sa iya, kay
nahadlok sila sa mga pangulo sang mga
Judio.
14 Sang nagatungatonga na ang piesta,
nagkadto si Jesus sa templo kag nagpa-
nudlo. 15 Ang mga pangulo sang mga
Judio nga natingala gid nagsiling, "Ngaa
bala kaalam gid sini nga tawo nga wala
man gani ini sia makaeskuwela?"
16 Si Jesus nagsabat, "Ang akon gina-
tudlo wala nagikan sa akon, kundi
nagikan sa Dios nga nagpadala sa akon.
17 Ang bisan sin-o nga luyag magtuman
sang kabubot-on sang Dios makahibalo
kon ining akon ginatudlo gikan sa Dios
ukon akon-akon lamang. 18 Ang tawo
nga nagahambal sa iya kaugalingon nga
kaalam nagapadungog sa iya lamang
kaugalingon. Pero ang nagapadungog sa
nagpadala sa iya, amo ang mapatihan
kag indi butigon. 19 Indi bala nga ginha-
tag ni Moises sa inyo ang Kasugoan?
Pero wala sing bisan isa sa inyo nga
nagatuman sang Kasugoan. Ngaa man
nagatinguha kamo sa pagpatay sa
akon?"
20 Nagsabat ang mga tawo, "Gina-
gamhan ka sang yawa! Sin-o bala ang
nagatinguha sa pagpatay sa imo?"
21 Si Jesus nagsabat, "Isa gid lang ka
buhat nga gamhanan ang akon nahimo
kag natingala kamo. 22 Tungod kay si
Moises nagsugo sa inyo sa pagtuli sang
inyo mga anak (bisan nga indi si Moises,
kundi ang inyo mga katigulangan amo
ang nagsugod sini), nagapangtuli kamo
bisan sa Adlaw nga Inugpahuway.
23 Kon ang bata ginatuli sa Adlaw nga
Inugpahuway agod indi malapas ang
Kasugoan ni Moises, ngaa bala naakig
kamo sa akon kay gin-ayo ko ang isa ka
tawo sa Adlaw nga Inugpahuway?
24 Indi kamo maghukom suno sa inyo
makita sa gwa, kundi maghukom sing
matarong."

Sia bala ang Cristo?

25 May mga taga-Jerusalem nga nagsi-
ling, "Indi bala amo ini nga tawo ang ila
ginahingabot nga patyon? 26 Tan-awa
ninyo, nagahambal sia sa atubangan sang
mga tawo, kag wala gid sing may naga-
hambal batok sa iya! Nahibaluan gid
ayhan sang mga pangulo nga sia amo ang
Cristo? 27 Pero kon ang Cristo magkari
wala sing may makahibalo kon diin sia
magikan. Kag kita tanan nakahibalo kon
taga-diin ini nga tawo."
28 Sang nagatudlo si Jesus sa templo
nagsiling sia sa mabaskog nga tingog,
"Nakilala gid bala ninyo ako, kag naka-
hibalo bala kamo kon diin ako magha-
lin? Wala ako magkari sa akon kauga-
lingon nga luyag. Pero sia nga nagpadala
sa akon amo ang matuod. Wala ninyo sia
makilala, 29 pero ako nakakilala sa iya,
kay ako nagikan sa iya, kag sia nagpada-
la sa akon."
30 Gintinguhaan nila nga dakpon sia,
pero wala sing may nagdakop sa iya, kay
ang iya tion wala pa mag-abot. 31 Pero
madamo sa sadto nga mga tawo ang
nagtuo sa iya kag nagsiling, "Kon mag-
abot ang Cristo, magahimo bala sia sing
gamhanan nga mga buhat nga labi pa
sang ginahimo sini nga tawo?"

Ginpadala ang mga Gwardya sa Pagdakop kay Jesus

32 Nabatian sang mga Fariseo ang
mga hinuringhoring nahanungod kay
Jesus, gani sila kag ang pangulo nga mga

[f] Indi ako magkadto: *sa iban nga teksto* indi pa ako magkadto.

pari nagpadala sing mga gwardya sa pag-
dakop kay Jesus. 33 Si Jesus nagsiling,
"Malip-ot na lang ang tion sang akon
pagpakig-upod sa inyo, kag dayon maga-
balik ako sa nagpadala sa akon. 34 Maga-
pangita kamo sa akon, pero indi ninyo
ako makita, kay indi kamo makakadto
sa akon kadtuan."
35 Ang mga pangulo sang mga Judio
nagsinilingay, "Diin bala sia makadto
nga indi naton sia makita? Magakadto
bala sia sa mga siyudad sang mga Griego
sa diin may nagapuyo nga mga Judio,
kag magapanudlo sia sa mga Griego?
36 Kay nagasiling sia, 'Magapangita kamo
sa akon, pero indi ninyo ako makita,'
kag 'Indi kamo makakadto sa akon kad-
tuan.' Ano bala ang buot niya silingon?"

Suba sang Buhi nga Tubig

37 Ang katapusan nga adlaw sang pies-
ta amo ang labing importante nga ad-
law. Sa sadto nga adlaw nagtindog si
Jesus kag naghambal sa mabaskog nga
tingog, "Ang bisan sin-o nga ginauhaw
magkari sa akon kag mag-inom. 38 Su-
bong sang ginasiling sang kasulatan, 'Ang
bisan sin-o nga nagatuo sa akon, magai-
lig gikan sa iya tagipusoon ang mga suba
sang tubig nga buhi.' "[g] 39 (Ginhambal
ini ni Jesus nahanungod sang Espiritu
nga madali na lang pagabatunon sadtong
mga nagtuo sa iya. Sadto nga tion wala
pa mahatag ang Espiritu, kay si Jesus
wala pa mahimaya.)

Ang Pagbinahinbahin sa Tunga sang mga Tawo

40 Madamo nga mga tawo ang naka-
bati sang iya ginhambal kag nagsiling
sila, "Ini nga tawo amo gid ang Pro-
peta!"
41 Ang iban nagsiling, "Sia amo ang
Cristo!"
Pero may iban pa nga nagsiling, "Ang
Cristo indi magagikan sa Galilea! 42 Ang
kasulatan nagasiling nga ang Cristo
magagikan sa kaliwat ni David, kag
matawo sa Betlehem, ang banwa nga
ginpuy-an ni David." 43 Gani may pagbi-
nahinbahin sa mga tawo tungod sa iya.
44 Ang iban luyag nga magdakop sa iya,
pero wala sing isa nga nagtandog sa iya.

Ang Pagkadi-matinuohon sang mga Pangulo nga Judio

45 Ang mga gwardya nagbalik sa pa-
ngulo nga mga pari kag mga Fariseo
nga nagpamangkot sa ila, "Ngaa bala
wala ninyo sia pagdalha diri?"
46 Ang mga gwardya nagsabat, "Wala
pa sing tawo nga nakahambal subong
sang paghambal sini nga tawo!"
47 Ang mga Fariseo nagpamangkot sa
ila, "Ginbuang man bala kamo sini nga
tawo? 48 May isa bala sang aton mga
pangulo ukon Fariseo nga nagatuo sa
iya? 49 Ining nagdulogok nga mga tawo
wala makahibalo sang Kasugoan ni Moi-
ses, gani pinakamalaut sila sang Dios!"
50 Ang isa sini sa ila amo si Nicodemo
nga nagpakigkita anay kay Jesus. Nag-
siling sia sa ila, 51 "Suno sa aton Kasu-
goan indi kita makakondenar sang isa
ka tawo sa wala pa naton sia mabatii kag
mausisa kon ano ang iya nahimo."
52 Nagsabat sila, "Ano, taga-Galilea
man bala ikaw? Usisaa ang mga Kasula-
tan kag masapwan mo nga wala sing pro-
peta nga magagikan[h] sa Galilea."

Ang Babayi nga Nadakpan nga Nagpanginlalaki

8 [Sa tapos sadto ang tagsatagsa nag-
pauli, pero si Jesus nagkadto sa bu-
kid sang mga Olivo. 2 Madulomdulom pa
sang madason nga aga nagbalik sia sa
templo. Ang tanan nga mga tawo nagti-
pon sa iya palibot, kag naglingkod sia sa
pagpanudlo sa ila. 3 Ang mga manunodlo
sang Kasugoan kag ang mga Fariseo nag-
dala didto sang isa ka babayi nga nadak-
pan nga nagapanginlalaki, kag ginpatin-
dog nila sia sa atubangan sang tanan nga

[g] *Ang mga ginhambal ni Jesus sarang mabadbad sa masunod:* "Ang bisan sin-o nga ginauhaw magkari sa akon, kag ang bisan sin-o nga nagatuo sa akon mag-inom. Subong sang ginasiling sang kasulatan, 'Ang mga suba sang tubig nga buhi magailig gikan sa iya tagipusoon.' "

[h] wala sing propeta nga magagikan: *sa isa ka teksto* ang Propeta indi magagikan.

mga tawo. 4 Nagsiling sila kay Jesus,
"Manunodlo, nadakpan ini nga babayi
nga nagapanginlalaki. 5 Suno sa Kasugo-
an ni Moises ang amo nga sahi sang ba-
bayi dapat batuhon tubtob mapatay.
Karon, ano bala ang masiling mo?"
6 Ginsiling nila ini sa pagdakupdakop sa
iya, agod nga may isumbong sila batok
sa iya. Pero nagdungok si Jesus kag nag-
sulat sia sang iya tudlo sa duta. 7 Sang
sagad sila pamangkot sa iya, si Jesus nag-
tungkaaw kag nagsiling sa ila, "Kon sin-
o sa inyo ang wala sing sala, amo ang
mag-una haboy sa iya sing bato." 8 Kag
nagdungok sia liwat kag nagsulat sa duta.
9 Sang pagkabati nila sini, isaisa nga nag-
halalin sila tanan, sugod sa mga tigulang.
Si Jesus na lang ang nabilin kag ang
babayi nga nagatindog pa didto. 10 Nag-
tungkaaw si Jesus kag nagsiling sa iya,
"Babayi, diin na bala sila? May yara pa
bala nga nagakondenar sa imo?"
11 Nagsabat sia, "Sir, wala na gid bi-
san isa."
Si Jesus nagsiling, "Ako wala man
nagakondenar sa imo. Lakat ka, pero
indi ka na magpakasala liwat."][i]

Si Jesus amo ang Kapawa sang Kalibutan

12 Si Jesus naghambal liwat sa mga
tawo, "Ako amo ang kapawa sang kali-
butan. Ang nagasunod sa akon indi na gid
maglakat sa kadudolman, kundi may
kapawa sang kabuhi."
13 Ang mga Fariseo nagsiling sa iya,
"Karon nagapanaksi ikaw sa imo man
lang kaugalingon. Gani ang imo ginasi-
ling indi mapatihan."
14 Si Jesus nagsabat, "Bisan pa nga
ako nagapanaksi sa akon man lang kau-
galingon, ang akon ginasiling matuod,
kay nahibaluan ko kon diin ako nagikan
kag kon diin ako makadto. Kamo inyo
wala makahibalo kon diin ako nagikan
kag kon diin ako makadto. 15 Ang inyo
mga paghukom tawuhanon lamang. Ako
akon wala nagahukom bisan kay sin-o.
16 Pero kon maghukom gid man ako,
ang akon paghukom matarong, kay indi
lamang ako ang nagahukom, kundi duha
kami sang Amay nga nagpadala sa akon.
17 Nasulat sa inyo Kasugoan nga kon
magsinanto ang panaksihon sang duha
ka tawo, ang ila pagpanaksi matuod.
18 Ako nagapanaksi sa akon kaugalingon,
kag ang Amay nga nagpadala sa akon
nagasaksi man sa akon."
19 Ginpamangkot nila si Jesus, "Diin
bala ang imo amay?"
Si Jesus nagsabat, "Wala kamo maka-
kilala sa akon ukon sa akon Amay.
Kuntani kon nakilala ninyo ako, makila-
la man ninyo ang akon Amay."
20 Ini tanan ginsiling ni Jesus sa ku-
warto nga ginataguan sang mga kolekta,
sang nagpanudlo sia sa templo. Kag wala
sing may nagdakop sa iya, kay wala pa
mag-abot ang iya tion.

Indi Kamo Makakadto sa Akon Pagakadtuan

21 Sa liwat nagsiling si Jesus sa ila,
"Magalakat ako, kag pangitaon ninyo
ako, pero magakalamatay kamo sa inyo
mga sala. Kon diin ako makadto, indi
kamo makakadto."
22 Gani ang mga Judio nagsiling, "Na-
gakahulogan bala ini nga manginmatay
sia, sa iya pagsiling, 'Kon diin ako ma-
kadto, indi kamo makakadto'?"
23 Si Jesus nagsabat, "Kamo nagikan
diri sa idalom, pero ako nagikan sa iba-
baw. Nagikan kamo sa sining kalibutan,
pero ako wala nagikan sa sining kalibu-
tan. 24 Amo ina nga nagsiling ako sa
inyo nga magakalamatay kamo sa inyo
mga sala. Kon indi kamo magtuo nga
'Ako Amo Ako', magakalamatay gid
kamo sa inyo mga sala."
25 Ginpamangkot nila sia, "Sin-o bala
ikaw?"
Si Jesus nagsabat, "Ginsugiran ko na
kamo halin pa sa ginsugoran.[j] 26 May

[i] *Ang iban nga teksto wala nagalakip sini nga bahin; ang iban nagabutang sini sa tapos sang Juan 21:24; ang iban nagabutang sini sa tapos sang Lucas 21:38; ang isa ka teksto nagabutang sini sa tapos sang Juan 7:36.*

[j] Ginsugiran ko na kamo halin pa sa ginsugoran: *ukon* Ngaa man maghambal pa ako sa inyo?

madamo ako nga mga butang nga inug-
hambal kag inughukom sa inyo. Ugaling
ang nagpadala sa akon amo ang matuod,
kag ginasugid ko sa kalibutan ang akon
lamang nabatian gikan sa iya."
27 Wala sila makahangop nga naga-
hambal sia sa ila nahanungod sa Amay.
28 Gani si Jesus nagsiling sa ila, "Kon
inyo na mabayaw ang Anak sang Tawo,
makilala ninyo nga 'Ako Amo Ako'. Sa
sadto nga tion mahibaluan ninyo nga
wala ako sing ginahimo nga akon-akon
lamang, kundi nga ang akon ginahambal
amo lamang ang gintudlo sa akon sang
Amay. 29 Kag ang nagpadala sa akon
nagaupod sa akon. Wala niya ako gina-
pabay-i, kay ginahimo ko sa gihapon ang
iya nahamut-an."
30 Madamo sang mga nakabati sining
ginhambal ni Jesus ang nagtuo sa iya.

Hilway nga mga Tawo kag mga Ulipon

31 Gani si Jesus nagsiling sa mga Ju-
dio nga nagtuo sa iya, "Kon ginatuman
ninyo ang akon mga ginatudlo, matuod
gid nga mga gintuton-an ko kamo, 32 kag
makilala ninyo ang kamatuoran, kag ang
kamatuoran magahilway sa inyo."
33 Nagsabat sila, "Kami mga kaliwat
ni Abraham, kag wala gid kami mauli-
pon ni bisan sin-o. Ano ang buot mo sili-
ngon sa imo pagsiling, 'Manginhilway
kamo'?"
34 Si Jesus nagsabat sa ila, "Nagasiling
ako sa inyo sang matuod: ang nagapaka-
sala ulipon sang sala. 35 Ang isa ka uli-
pon agi lang sa panimalay, pero ang isa
ka anak permanente. 36 Kon ang Anak
maghilway sa inyo, ti, matuodtuod gid
nga manginhilway kamo. 37 Nahibaluan
ko nga mga kaliwat kamo ni Abraham.
Wala sapayan sini nagatinguha kamo sa
pagpatay sa akon, tungod kay indi kamo
magbaton sang akon mga ginatudlo.
38 Nagahambal ako sang ginpakita sang
Amay sa akon, pero kamo nagahimo
sang ginsiling sang inyo amay."
39 Nagsabat sila sa iya, "Ang amon
amay amo si Abraham."
Si Jesus nagsabat, "Kon matuod
kamo nga mga anak ni Abraham, kunta-
ni magahimo[k] kamo sang mga buhat nga
iya ginhimo. 40 Pero ang akon man lang
nahimo amo ang pagsugid sa inyo sang
kamatuoran nga nabatian ko gikan sa
Dios. Wala sapayan, nagatinguha kamo
sa pagpatay sa akon. Si Abraham wala
gid makahimo sini! 41 Ginahimo ninyo
ang ginhimo man sang inyo amay."
Nagsabat sila, "Ang Dios mismo amo
lamang ang amon Amay. Kami amo ang
iya matuod nga mga anak."
42 Si Jesus nagsiling sa ila, "Kon
matuod nga ang Dios amo ang inyo
amay, kuntani higugmaon ninyo ako,
kay ako nagikan sa Dios, kag karon yari
na ako. Wala ako magkari sa akon luyag,
kundi ginpadala niya ako. 43 Ngaa bala
nga indi kamo makahangop sang akon
ginahambal? Ini tungod kay indi kamo
makabatas sa pagpamati sa akon pulong.
44 Mga anak kamo sang inyo amay nga
amo ang Yawa, kag buot ninyo sundon
ang luyag sang inyo amay. Manugpatay
sia sang tawo halin sa ginsugoran. Wala
sia sa kamatuoran halin sang una, kay
wala sing kamatuoran sa iya. Kon naga-
binutig sia, ginahimo lamang niya ini
suno sa iya kinaugali, kay butigon sia
kag amay sang tanan nga kabutigan.
45 Gani bisan ginasugid ko sa inyo ang
kamatuoran, wala kamo nagatuo sa
akon. 46 Sin-o bala sa inyo ang maka-
pamatuod nga nakasala ako? Kon ako
nagasugid sang kamatuoran, ngaa bala
nga indi kamo magtuo sa akon? 47 Ang
nagagikan sa Dios nagapamati sa pulong
sang Dios. Pero, kay indi kamo iya sang
Dios, indi kamo magpamati."

Si Jesus kag si Abraham

48 Ang mga Judio nagsabat sa kay
Jesus, "Indi bala husto ang amon gin-
siling nga ikaw isa ka Samariahanon, kag
ginagamhan ka sang yawa?"
49 Si Jesus nagsabat, "Wala ako gina-
gamhi sang yawa. Ginapadunggan ko
ang akon amay, pero ginapakahuy-an
ninyo ako. 50 Wala ako nagapangita sing
kadungganan para sa akon. May isa nga

[k]Kon matuod kamo . . . kuntani magahimo: *sa iban nga teksto* Kon kamo . . . himoa.

nagapangita sini para sa akon, kag sia
ang nagahukom pabor sa akon. 51 Naga-
siling ako sa inyo sing matuod: ang
nagatuman sang akon pulong indi gid
mapatay."
52 Ang mga Judio nagsiling sa iya,
"Karon napat-od gid namon nga gina-
gamhan ka sang yawa! Si Abraham
napatay kag ang mga propeta nagkala-
matay man, pero ikaw nagasiling, 'Ang
nagatuman sa akon pulong indi gid
mapatay.' 53 Ang amon amay nga si
Abraham napatay. Gamhanan ka pa bala
sa kay Abraham? Ang mga propeta nag-
kalamatay man. Ngaa, sin-o ka na gid?"
54 Si Jesus nagsabat, "Kon ako ang
magpadungog sang akon kaugalingon,
ang akon kadungganan manginwala sing
pulos. Ang nagapadungog sa akon amo
ang akon Amay—ang ginasiling man
ninyo nga inyo Dios. 55 Wala gid ninyo
makilala sia, pero kilala ko sia. Kon
magsiling ako nga ako wala makakilala
sa iya, butigon ako subong sa inyo. Pero
akon gid sia nakilala, kag ginatuman ko
ang iya pulong. 56 Si Abraham nga inyo
amay nagkalipay nga makakita sia sang
akon adlaw. Nakita niya ini kag nagkali-
pay sia."
57 Ang mga Judio nagsiling sa iya,
"Wala pa gani magsingkuwenta ka tuig
ang imo edad, kag nakakita ka na kay
Abraham?"[l]
58 Si Jesus nagsabat, "Nagasiling ako
sa inyo sang matuod: sang wala pa ma-
tawo si Abraham, 'Amo na Ako'."
59 Nagpulot sila sing mga bato agod
habuyon sia, pero si Jesus nagpanago
kag naghalin sa templo.

Gin-ayo ni Jesus ang Tawo nga Natawo nga Bulag

9 Sang nagalakat si Jesus, nakita niya
ang isa ka tawo nga bulag halin pa
sang iya pagkatawo. 2 Ang iya mga gin-
tuton-an nagpamangkot sa iya, "Manu-
nodlo, kay sin-o bala sala nga natawo sia
nga bulag? Iya bala sala, ukon iya sang
iya mga ginikanan?"
3 Si Jesus nagsabat, "Indi tungod sang
iya mga sala ukon sang mga sala sang iya
ginikanan nga nabulag sia, kundi nabu-
lag sia agod mapakita ang gahom sang
Dios paagi sa pag-ayo sa iya. 4 Samtang
adlaw pa dapat kita magpadayon sa
pagbuhat sang mga hilikuton sang nag-
padala sa akon. Magaabot ang gab-i nga
wala na sing may makapangabudlay.
5 Samtang yari ako sa kalibutan ako amo
ang kapawa sang kalibutan."
6 Sang makasiling sia sini, si Jesus
nagdupla sa duta kag naghimo sing lu-
nang sa dupla kag ginhamlitan niya sing
lunang ang mga mata sang tawo, 7 kag
nagsiling sia, "Kadto ka sa punong sang
Siloe kag magpanghilam-os." (Ang Siloe
nagakahulogan "Ginpadala.") Gani nag-
lakat ang tawo, nanghilam-os kag nag-
balik nga makakita na.
8 Gani, ang iya mga kasilingan kag
ang mga nakakita anay sa iya nga naga-
pakilimos, nagpamangkot, "Indi bala a-
mo ini ang tawo nga sang una nagaling-
kod kag nagapakilimos?"
9 Ang iban nagsiling, "Amo ina sia,"
pero may iban nga nagsiling, "Indi ina
sia, kundi pareho lang ang ila hitsura."
Gani ang tawo mismo nagsiling,
"Ako amo sia."
10 Ginpamangkot nila sia, "Paano ba-
la nga makakita ka na karon?"
11 Nagsabat sia, "Ang tawo nga ginahi-
ngalanan kay Jesus naghimo sang lunang,
ginhamlit niya ini sa akon mga mata,
kag ginsugo ako, 'Kadto ka sa Siloe kag
magpanghilam-os.' Gani naglakat ako,
kag sang nakapanghilam-os ako, maka-
kita na ako."
12 Nagpamangkot sila, "Diin na bala
sia?"
Nagsabat sia, "Ambot, wala ako ma-
kahibalo."

Gin-usisa sang mga Fariseo ang Pag-ayo sang Tawo

13 Dayon gindala nila sa mga Fariseo
ang tawo nga sadto anay bulag. 14 Ad-
law nga Inugpahuway sadto sang paghi-
mo ni Jesus sang lunang kag pag-ayo
sang mga mata sang tawo. 15 Dayon gin-

[l] nakakita ka na kay Abraham?: *sa iban nga teksto* nakakita na si Abraham sa imo?

pamangkot liwat sang mga Fariseo kon
paano nga makakita na sia. Ginsugiran
niya sila, "Ginhamlitan niya sing lunang
ang akon mga mata, nanghilam-os ako
kag karon makakita na ako."
16 May mga Fariseo nga nagsiling,
"Ang tawo nga naghimo sini wala nagi-
kan sa Dios, kay wala sia nagatuman
sang kasugoan sa Adlaw nga Inugpahu-
way."
Pero ang iban nagsiling, "Ano bala
ang pagkahimo sang isa ka tawo nga
makasasala sang gamhanan nga mga
buhat kaangay sini?" Kag nagbinahin-
bahin sila.
17 Gani ginpamangkot pa gid liwat
sang mga Fariseo ang tawo nga sadto
anay bulag, "Siling mo nga gin-ayo niya
ang imo mga mata, karon ano ang ma-
siling mo nahanungod sa iya?"
Nagsabat sia, "Isa sia ka propeta."
18 Pero ang mga pangulo sang mga
Judio indi magpati nga sia bulag anay
kag karon makakita na, kon wala nila
ginpatawag ang iya mga ginikanan 19 kag
ginpamangkot sila, "Anak bala ninyo ini
sia? Indi bala nga siling ninyo natawo sia
nga bulag? Paano bala nga makakita na
sia karon?"
20 Ang iya mga ginikanan nagsabat,
"Kilala namon nga sia amon anak kag
nakahibalo kami nga sia natawo nga
bulag, 21 pero wala kami makahibalo
kon paano nga makakita na sia, ukon
sin-o ang nag-ayo sang iya mga mata.
Pamangkuta ninyo sia, may buot naman
ina sia, kag sarang sia makasabat para sa
iya kaugalingon!" 22 Ginsiling ini sang
iya ginikanan, kay nahadlok sila sa mga
pangulo sang mga Judio nga naghisugot
nga daan nga ang bisan sin-o nga magki-
lala nga si Jesus amo ang Cristo pagasik-
wayon sa sinagoga. 23 Amo gani nga ang
iya mga ginikanan nagsiling, "May buot
naman ina sia, pamangkuta ninyo sia!"
24 Sa liwat gintawag nila ang tawo
nga natawo nga bulag kag ginsingganan
nila sia, "Magsaad ka sa atubangan sang
Dios sa pagsugid sing matuod! Nahiba-
luan namon nga ining tawo makasasala."
25 Ang tawo nagsabat, "Wala ako ma-
kahibalo kon sia makasasala ukon indi.
Amo lang ini ang akon nahibaluan: bu-
lag anay ako, kag karon makakita na."
26 Nagpamangkot sila, "Ano bala ang
ginhimo niya sa imo? Paano bala ang
pag-ayo niya sang imo mga mata?"
27 Nagsabat sia, "Ginsugiran ko na
kamo, kag indi kamo magpati. Ngaa bala
luyag kamo magpamati sini liwat? Lu-
yag man bala kamo nga mangingintuton-
an niya?"
28 Ginbuyayaw nila sia kag ginsingga-
nan, "Ikaw gintuton-an sina nga tawo,
pero kami amon mga gintuton-an ni
Moises. 29 Nahibaluan namon nga ang
Dios naghambal kay Moises, pero naha-
nungod sina nga tawo, wala gani kami
makahibalo kon taga-diin sia!"
30 Ang tawo nagsabat, "Makatilingala
ini nga butang! Wala kamo makahibalo
kon taga-diin sia, pero gin-ayo niya ang
akon mga mata! 31 Nahibaluan naton
nga ang Dios wala nagapamati sa mga
makasasala, pero nagapamati sia sa mga
tawo nga nagatahod sa iya kag nagatu-
man sang iya kabubot-on. 32 Halin sa
ginsugoran sang kalibutan wala pa gid
mabatii nga may isa nga nag-ayo sang
mata sang isa ka tawo nga natawo nga
bulag. 33 Kon indi lang nagikan sa Dios
ini nga tawo, kuntani wala sia sing sa-
rang mahimo."
34 Ginsabat nila sia, "Natawo ikaw
kag nagdaku sa sala, kag karon tudloan
mo pa kami?" Kag ginpagwa nila sia sa
sinagoga.

Ang Pagkabulag nga Espirituhanon

35 Nakabati si Jesus nga ginpagwa nila
ang tawo. Nakita sia ni Jesus kag gin-
singganan, "Nagatuo ka bala sa Anak
sang Tawo?"
36 Ang tawo nagsabat, "Sir, sugiri ako
kon sin-o sia agod makatuo ako sa iya!"
37 Si Jesus nagsiling sa iya, "Nakita
mo na sia, kag sia amo ang nagahambal
sa imo subong."
38 Ang tawo nagsiling, "Ginoo, naga-
tuo ako!" Dayon nagluhod sia sa atuba-
ngan ni Jesus.
39 Si Jesus nagsiling, "Ako nagkari sa
sining kalibutan sa paghukom, agod nga
ang mga bulag makakita kag ang mga

makakita manginbulag."

40 May mga Fariseo didto nga kaupod niya nga nakabati sini kag nagpamangkot sa iya, "Ang buot mo bala silingon nga mga bulag man kami?"

41 Si Jesus nagsabat, "Kon kamo mga bulag, kuntani wala kamo sing sala; pero kay nagasiling kamo, 'Makakita kami,' ini nagakahulogan nga may sala pa kamo gihapon."

Ang Palaanggiran sang Toril

10 "Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang tawo nga wala nagasulod sa toril sang mga karnero paagi sa puwertahan, kundi nagataklas sa kudal, amo ang makawat kag buyong. 2 Ang tawo nga nagasulod paagi sa puwertahan amo ang manugbantay sang mga karnero. 3 Sa iya pagsulod ginaabrihan sang manugbantay ang puwertahan. Ang mga karnero nagapamati sang iya tingog samtang ginatawag niya ang iya mga karnero sa ila ngalan, kag ginatuytoyan niya sila pa gwa. 4 Kon makagwa na sila, nagauna sia sa ila, kag ang mga karnero nagasunod sa iya, kay nakilala nila ang iya tingog. 5 Indi sila magsunod sa indi nila kilala, kundi magapalagyo sila sa iya, kay wala sila makakilala sang iya tingog."

6 Si Jesus nagsugid sa ila sining palaanggiran, pero wala sila makahangop sang ginasiling niya sa ila.

Si Jesus ang Maayo nga Manugbantay

7 Gani si Jesus nagsiling liwat, "Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ako amo ang puwertahan sang mga karnero. 8 Ang mga karnero wala magpamati sa mga nagkari nga una sa akon, kay sila mga makawat kag buyong. 9 Ako amo ang puwertahan. Ang nagasulod paagi sa akon maluwas. Makapagusto sia sa pagsulod kag sa paggwa, kag makakita sia sing halalbon. 10 Ang makawat nagakari lamang sa pagpangawat, sa pagpatay kag sa paglaglag. Ako iya nagkari agod may kabuhi sila, ang kabuhi sa iya kabuganaan.

11 "Ako amo ang maayo nga manugbantay. Ang maayo nga manugbantay handa sa paghatag sang iya kabuhi para sa mga karnero. 12 Ang sinuholan nga indi amo ang manugbantay, kag indi tagiya sang karnero, nagapalagyo kag nagabiya sang mga karnero, kon makita niya ang lobo nga nagapakari; gani ang lobo nagataban sang mga karnero kag nagapaaplaag sa ila. 13 Ang sinuholan nagapalagyo, kay sinuholan man lang sia, kag wala sia nagakabalaka sa mga karnero. 14-15 Ako amo ang maayo nga manugbantay. Subong nga ang Amay nakakilala sa akon kag ako nakakilala sa Amay, sa amo man nga bagay nakilala ko ang akon mga karnero, kag sila nakakilala sa akon; kag ako handa sa paghatag sang akon kabuhi para sa ila. 16 May iban pa ako nga mga karnero nga wala sa sini nga toril. Kinahanglan nga dalhon ko man sila. Magapamati sila sang akon tingog kag mangin-isa sila[m] ka panong nga may isa ka manugbantay.

17 "Ang Amay nagahigugma sa akon, kay handa ako sa paghatag sang akon kabuhi, agod nga akon man mabaton ini liwat. 18 Wala sing may makakuha sang akon kabuhi, kundi ginahatag ko ini sing kinabubot-on. Pagusto ako sa paghatag sini, kag pagusto man ako sa pagbawi sini. Ini amo ang sugo sang Amay sa akon."

19 Sa liwat nagbinahinbahin ang mga Judio tungod sining mga ginhambal ni Jesus. 20 Madamo sa ila ang nagsiling, "Ginagamhan sia sang yawa! Buang ina sia! Ngaa nagapamati kamo sa iya?"

21 Pero ang iban nagsiling, "Ang tawo nga ginagamhan sang yawa indi makahambal sing subong sina! Paano bala ang pag-ayo sang yawa sang mga mata sang bulag?"

Ginsikway si Jesus sang mga Judio

22 Tigtulognaw sadto, kag ginasaulog sa Jerusalem ang Piesta sang Paghalad sang Templo. 23 Si Jesus nagalakatlakat sa Portico ni Salomon didto sa templo. 24 Dayon nagtilipon ang mga Judio sa palibot niya kag nagsiling sila sa iya,

[m] mangin-isa sila: *sa iban nga teksto* mangin-isa ang.

"Tubtob pa bala san-o ang imo pagpaha-
wathawat sa amon? Sugiri kami sing
maathag, ikaw gid bala ang Cristo?"
25 Si Jesus nagsabat, "Ginsugiran ko
na kamo, pero indi kamo magpati sa
akon. Ang mga ginabuhat ko sa ngalan
sang akon Amay nagapanaksi sa akon,
26 pero indi kamo magpati sa akon kay
indi kamo mga karnero nakon. 27 Ang
akon mga karnero nagapamati sa akon
tingog. Kilala ko sila kag nagasunod sila
sa akon. 28 Ginahatagan ko sila sang
kabuhi nga wala sing katapusan, kag indi
gid sila mapatay. Wala sing may maka-
agaw sa ila sa akon mga kamot. 29 Gin-
hatag sila sa akon sang Amay nga gam-
hanan sa tanan,[n] kag wala sing may
makaagaw sa ila sa kamot sang Amay.
30 Ako kag ang Amay isa."
31 Sa liwat ang mga Judio nagpulot
sing mga bato agod batuhon sia. 32 Si
Jesus nagsiling sa ila, "Madamo nga
maayo nga mga buhat ang nahimo ko
sa atubangan ninyo nga ginhatag sa akon
sang Amay nga himuon. Diin bala sining
nahimo ko ang nanginkabangdanan sang
inyo pagbato sa akon?"
33 Ang mga Judio nagsabat, "Indi
kami magbato sa imo tungod sang imo
maayo nga mga buhat, kundi tungod
sang imo pagpasipala sa Dios! Kay ikaw
nga tawo lamang, nagapaka-Dios!"
34 Si Jesus nagsabat, "Nasulat sa inyo
Kasugoan nga ang Dios nagsiling, 'Mga
dios kamo.' 35 Nakahibalo kita nga ang
ginasiling sang kasulatan nagapadayon
nga matuod kag ang Dios nagtawag nga
dios sa mga tawo nga ginhatagan sang
iya mensahi. 36 Nahanungod sa akon,
ginpili ako sang Amay kag ginpadala sa
kalibutan. Ngaa man nga makasiling
kamo nga ginapasipalahan ko ang Dios
tungod kay nagsiling ako nga ako ang
Anak sang Dios? 37 Kon ako wala naga-
himo sang mga buhat sang akon Amay,
indi ninyo ako pagpatiha. 38 Pero kon
ginabuhat ko ini, bisan indi kamo mag-
tuo sa akon, dapat patihan ninyo bisan
ang akon na lang mga binuhatan, agod
nga mahibaluan gid ninyo nga ang Amay
yari sa akon kag ako yara sa Amay."
39 Sa liwat gintinguhaan nila ang pag-
dakop kay Jesus, pero nakalikaw sia sa
ila.
40 Nagtabok liwat si Jesus sa suba
sang Jordan pakadto sa duog diin si
Juan nagpangbautiso, kag nagtener sia
didto. 41 Nagpalapit sa iya ang madamo
nga mga tawo, kag nagsiling, "Si Juan
wala nakahimo sing gamhanan nga mga
buhat, pero ang tanan nga iya ginsiling
nahanungod sini nga tawo matuod."
42 Kag madamo sang mga tawo didto
ang nagtuo kay Jesus.

Ang Pagkapatay ni Lazaro

11 Ang isa ka tawo nga ginhingalanan
kay Lazaro, nga nagapuyo sa Beta-
nia, nagmasakit. Ang Betania amo ang
banwa, sa diin nagapuyo ang mag-utod
nga si Maria kag si Marta. 2 (Amo ini nga
Maria ang naghaplas sing agwa sa tiil
sang Ginoo kag dayon iya ginpahiran
sang iya buhok, kag si Lazaro nga naga-
masakit amo ang iya utod.) 3 Ang mag-
utod nga babayi nagpadala sini nga pahi-
balo kay Jesus, "Ginoo, ang imo hini-
gugma nga abyan nagamasakit."
4 Sang pagkabati sini ni Jesus, nagsi-
ling sia, "Ang tinutoyo sini nga masakit
indi ang kamatayon ni Lazaro, kundi
paagi sini mahimaya ang Dios, kag ang
Anak sang Dios makabaton sang hima-
ya."
5 Palangga ni Jesus si Marta kag ang
iya utod nga babayi, kag si Lazaro.
6 Sang mahibaluan ni Jesus nga si Lazaro
nagamasakit, nagtener pa sia didto sing
duha ka adlaw. 7 Dayon nagsiling sia sa
iya mga gintuton-an, "Dali, mabalik kita
sa Judea."
8 Ang mga gintuton-an nagsabat, "Ma-
nunodlo, sadtong pila lang ka adlaw ba-
tuhon ka kuntani sang mga Judio, kag
karon mabalik ka pa didto?"
9 Si Jesus nagsiling, "Indi bala nga
may dose ka oras sa isa ka adlaw? Gani
kon ang tawo nagalakat kon adlaw indi

[n] Ginhatag sila sa akon sang Amay nga gamhanan sa tanan: *sa iban nga teksto* Ang ginhatag sa akon sang akon Amay gamhanan.

sia makasandad, kay makakita sia sang
kapawa sining kalibutan. 10 Pero kon
maglakat sia sa gab-i makasandad sia,
kay wala sia sing kapawa nga nagaiwag
sa iya." 11 Sang masiling ini ni Jesus,
nagsiling pa gid sia, "Ang aton abyan
nga si Lazaro nagakatulog, pero kadtuan
ko sia kag pukawon."
12 Ang mga gintuton-an nagsiling,
"Ginoo, kon sia nagakatulog, magaayo
sia."
13 Naghunahona sila nga si Jesus nag-
hambal nahanungod sang katulogon, pe-
ro ang buot silingon ni Jesus nga si Laza-
ro napatay. 14 Gani ginsingganan sila ni
Jesus sing maathag, "Napatay si Lazaro,
15 pero tungod sa inyo nagakalipay ako
nga wala ako didto upod sa iya, agod
nga magtuo kamo. Dali kadtuan ta sia."
16 Si Tomas nga ginatawag ang Kapid
nagsiling sa iban nga mga gintuton-an,
"Dali, maupod kita tanan sa Manunod-
lo, agod manginmatay kita upod sa iya!"

Si Jesus ang Pagkabanhaw kag ang Kabuhi

17 Sang pag-abot ni Jesus, nabalitaan
niya nga apat na ka adlaw nga nalubong
si Lazaro. 18 Ang Betania mga tatlo ka
kilometro halin sa Jerusalem, 19 kag
madamo nga mga Judio ang nag-abot sa
paglipay kay Marta kag kay Maria tu-
ngod sang pagkapatay sang ila utod.
20 Sang pagkabati ni Marta nga naga-
padulong si Jesus, naggwa sia sa pagsu-
gata sa iya, pero si Maria nagpabilin sa
balay. 21 Nagsiling si Marta kay Jesus,
"Ginoo, kon yari ka lang diri, wala kun-
tani mapatay ang akon utod! 22 Pero
nahibaluan ko nga bisan subong ang
Dios magahatag sa imo sang bisan ano
nga imo pangayuon sa iya."
23 Si Jesus nagsiling sa iya, "Maban-
haw ang imo utod."
24 Nagsabat si Marta, "Nahibaluan ko
nga mabanhaw sia sa katapusan nga
adlaw."
25 Si Jesus nagsiling sa iya, "Ako amo
ang pagkabanhaw kag ang kabuhi. Ang
nagatuo sa akon, bisan pa nga mapatay
sia, magakabuhi; 26 kag ang nagakabuhi
kag nagatuo sa akon indi gid mapatay.
Nagatuo ka bala sini?"
27 Nagsabat sia, "Huo, Ginoo! Naga-
tuo gid ako nga ikaw amo ang Cristo,
ang Anak sang Dios, nga magakari sa
kalibutan."

Naghibi si Jesus

28 Sa tapos masiling ini ni Marta, nag-
balik sia kag gintawag niya si Maria nga
iya utod, kag ginhutikan, "Yari na ang
Manunodlo, kag ginapangita niya ikaw."
29 Sang pagkabati sini ni Maria tumindog
sia kag nagdalidali pa gwa sa pagsugata
sa iya. 30 (Si Jesus wala pa makasulod sa
banwa, kundi yadto pa sia sa duog diin
ginsugata sia ni Marta.) 31 Ang mga Ju-
dio nga yadto sa balay sa paglipay kay
Maria, nagsunod sa iya sang makita nila
nga nagtindog sia kag nagdalidali pa
gwa. Naghunahona sila nga makadto sia
sa lulobngan, agod didto maghibi.
32 Sang pag-abot ni Maria sa duog
diin si Jesus, kag nakita niya sia, naglu-
hod sia sa tiilan ni Jesus kag nagsiling,
"Ginoo, kon yari ka kuntani diri, wala
mapatay ang akon utod!"
33 Sang pagkakita ni Jesus nga si
Maria nagahibi, kag ang mga Judio nga
nag-abot upod sa iya nagahibi man,
natandog ang iya tagipusoon kag natub-
lag gid sia. 34 Nagpamangkot sia sa ila,
"Diin ninyo sia ginlubong?"
Nagsabat sila, "Ginoo, dali kag tan-
awa."
35 Si Jesus naghibi. 36 Gani ang mga
Judio nagsiling, "Kita ninyo kon daw
ano ang iya pagpalangga kay Lazaro!"
37 Pero ang iban sa ila nagsiling, "Indi
bala nga gin-ayo niya ang mga mata sang
bulag? Indi bala mahimo nga mapaiway
man niya kuntani ang pagkamatay ni
Lazaro?"

Ginbanhaw si Lazaro

38 Si Jesus nga sa liwat natublag gid,
nagkadto sa lulobngan. Ini nga lulob-
ngan isa ka kuweba nga natakpan sang
isa ka bato. 39 Si Jesus nagsugo, "Kuhaa
ninyo ang bato."
Si Marta nga utod sang napatay, nag-
sabat, "Ginoo, mabaho na sia, kay apat

na ka adlaw nga nalubong sia!"
40 Si Jesus nagsiling sa iya, "Indi bala
nga ginsiling ko sa imo nga kon magtuo
ka, imo makita ang himaya sang Dios?"
41 Dayon ginkuha nila ang bato. Nag-
tangla si Jesus kag nagsiling, "Amay,
nagapasalamat ako sa imo, kay ginapa-
matian mo ako. 42 Nahibaluan ko nga
sa gihapon ginapamatian mo ako, pero
ginasiling ko ini tungod sa mga tawo nga
yari diri, agod nga magtuo sila nga ikaw
ang nagpadala sa akon." 43 Sa tapos sia
makasiling sini nagsinggit sia, "Lazaro,
gwa ka!" 44 Ang napatay nga tawo nag-
gwa. Ang iya mga kamot kag mga tiil

"Lazaro, gwa ka!" (11:43)

nasamburan sang panapton sa lubong,
kag ang iya guya naputos sang panapton.
Si Jesus nagsugo sa ila, "Hubari ninyo
sia, kag palakta."

Ang Himbon batok kay Jesus
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2)

45 Ang kalabanan sang mga Judio nga
nag-abot sa pagduaw kay Maria, nakaki-
ta sang ginhimo ni Jesus, kag nagtuo sila
sa iya. 46 Pero may iban sa ila nga nag-
balik sa mga Fariseo kag nagsugid sang
ginhimo ni Jesus. 47 Gani ang mga Fari-
seo kag ang pangulo nga mga pari nag-
pakigkita sa konsilyo kag nagsiling,
"Ano ang aton himuon, kay gamhanan
nga mga buhat ang ginahimo sini nga
tawo? 48 Kon aton lang sia pabay-an,
ang tanan magatuo sa iya, kag ang mga
manugdumala nga Romanhon magakari
kag magalaglag sang aton templo kag
sang bug-os naton nga pungsod!"
49 Ang isa sa ila nga ginahingalanan
kay Caifas, ang Pinakamataas nga Pari
sadto nga tuig, nagsiling, "Wala gid
kamo sing may nahibal-an! 50 Wala bala
kamo makatalupangod nga maayo para
sa inyo nga may isa nga kinahanglan
mapatay tungod sa mga tawo, sang sa
malaglag ang bug-os nga pungsod?"
51 (Wala niya ini ginsiling nga iyaiya
lang, kundi subong Pinakamataas nga
Pari sina nga tuig, ginatagna niya nga si
Jesus dapat mapatay para sa mga Judio.
52 Indi lamang para sa ila, kundi man sa
pagtipon sing tingob sang tanan nga nag-
alaplaag nga mga anak sang Dios.)
53 Gani sugod sadto nga adlaw, ang
mga pangulo sang mga Judio naghimbon
sa pagpatay kay Jesus. 54 Gani si Jesus wala
na magpasayangsayang sa Judea, kundi
nagkadto sia sa isa ka banwa nga gina-
tawag Efraim malapit sa desierto. Didto
nagtener sia upod sa iya mga gintuton-
an.
55 Malapit na ang Piesta sang Pascua,
nga piesta sang mga Judio, kag madamo
nga mga taga-uma ang nagpa-Jerusalem
sa pagtuman sang kinabatasan nga pag-
paninlo sa wala pa ang piesta. 56 Gin-
pangita nila si Jesus, kag sang pagtipon
nila sa templo nagpinamangkutanay sila,
"Ano bala sa banta ninyo? Mamiesta
ayhan sia ukon indi?" 57 Ang pangulo
nga mga pari kag ang mga Fariseo nag-
mando nga ang bisan sin-o nga nakahiba-
lo kon diin si Jesus, magsugid, agod
madakop nila sia.

Si Jesus Ginhaplasan sa Betania
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

12 Anom ka adlaw sa wala pa ang
Piesta sang Pascua, si Jesus nag-
kadto sa Betania, sa diin nagapuyo si
Lazaro nga ginbanhaw ni Jesus. 2 Gin-
amanan nila sia sing panihapon kag si
Marta nagsirbe, samtang si Lazaro nag-
kaon upod kay Jesus. 3 Dayon si Maria
nagkuha sing agwa nga malahalon, nga
nahimo gikan sa puraw nga nardo nga
ang kadamuon mga tunga sa litro. Gin-
buboan niya sini ang mga tiil ni Jesus
kag ginpahiran sang iya buhok. Ang
kahamot sang agwa nagtugob sa bug-os
nga balay. 4 Si Judas Iscariote nga isa

sang mga gintuton-an ni Jesus, kag amo
ang magaluib sa iya, nagsiling, 5 “Ngaa
wala pag-ibaligya ini nga agwa sing ₱300
kag ang kuwarta ipanghatag sa mga
imol?” 6 Ginsiling niya ini indi kay naga-
kabalaka sia sa mga imol, kundi bangod
kay isa sia ka makawat. Sia ang naga-
uyat sang ila kuwarta kag nagakuha sia
sa sini.
7 Pero si Jesus nagsiling, “Pabay-i lang
sia! Kay gintigana niya ini para sa adlaw
sang akon lubong. 8 Ang mga imol ka-
upod ninyo sa gihapon, pero ako indi
makapadayon sa pag-upod sa inyo.”

Ang Himbon batok kay Lazaro

9 Madamo nga mga Judio ang nakahi-
balo nga si Jesus yara sa Betania, gani
nagkadto sila didto. Nagkadto sila indi
lamang bangod kay Jesus, kundi sa pag-
tan-aw man kay Lazaro nga ginbanhaw
ni Jesus. 10 Gani ang pangulo nga mga
pari naghimbon sa pagpatay man kay
Lazaro, 11 kay tungod sa iya madamo
nga mga Judio ang nagbiya sa ila mga
pangulo kag nagtuo kay Jesus.

Ang Madinalag-on nga Pagsulod ni Jesus sa Jerusalem

(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40)

12 Sang madason nga adlaw, ang
madamo nga mga tawo nga nag-abot sa
pagpamiesta nakabati nga si Jesus naga-
pakari sa Jerusalem. 13 Gani nagkuha sila
sang mga lukay kag naggwa sa pagsugata
sa iya nga nagasinggit, “Dayawon ang
Dios! Dayawon ang nagakari sa ngalan
sang Ginoo! Dayawon ang Hari sang
Israel!”
14 Nakakita si Jesus sang isa ka tinday
nga asno kag iya ini ginsakyan, suno sa
ginasiling sang kasulatan:
15 “Indi ka magkahadlok,
Siyudad sang Sion!
Yari, nagapakari ang imo hari,
Nga nagasakay sa tinday nga asno.”
16 Sadtong tion, ang iya mga gintu-
ton-an wala makahangop sini, pero sang
nahimaya na si Jesus, nadumdoman nila
nga ang kasulatan nagsiling sini naha-
nungod sa iya, kag ila ini ginhimo para
sa iya.
17 Ang madamo nga mga tawo nga
nakaupod kay Jesus sang iya pagtawag
kay Lazaro nga maggwa sa lulobngan
kag sang iya pagbanhaw sa iya, nagpa-
nugid sang nahanabo. 18 Gani ginsugata
sia sang madamo nga mga tawo, kay
nakabati sila nga nakahimo sia sining
gamhanan nga buhat. 19 Gani, ang mga
Fariseo nagsinilingay, “Kita ninyo, wala
kita sing mahimo! Tan-awa, ang tanan
nga mga tawo nagasunod sa iya!”

May mga Griego nga Nagapangita kay Jesus

20 Sang piesta, may mga Griego nga
nagkadto sa Jerusalem sa pagsimba.
21 Nagkadto sila sa kay Felipe nga taga-
Betsaida, sa Galilea, kag nagsiling,
“Tyoy, luyag kami magpakigkita kay
Jesus.”
22 Si Felipe naglakat kag nagsugid
kay Andres, kag sila nga duha naglakat
kag nagsugid kay Jesus. 23 Si Jesus nag-
sabat sa ila, “Karon nag-abot na ang tion
nga pagahimayaon ang Anak sang Tawo.
24 Nagasiling ako sa inyo sang matuod:
ang isa ka binhi sang humay indi mag-
damo kon indi pag-ipanggas sa duta kag
mapatay. Kon mapatay ini, ti, magapa-
munga ini sing madamo. 25 Ang nagahi-
gugma sang iya kabuhi madula niya ini.
Ang nagasikway sang iya kabuhi sa si-
ning kalibutan magatipig sini sa kabuhi
nga wala sing katapusan. 26 Ang luyag
mag-alagad sa akon dapat magsunod sa
akon, agod nga kon diin ako didto man
ang akon alagad. Ang akon Amay maga-
padungog sa nagaalagad sa akon.”

Naghambal si Jesus nahanungod sang Iya Kamatayon

27 “Karon natublag gid ang akon tagi-
pusoon; kag ano bala ang akon isiling?
Masiling bala ako, ‘Amay, ipaiway sa
akon ini nga tion’? Pero amo ini ang
tinutoyo sang akon pagkari, sa pag-antos
sa sining tion sang kasakitan. 28 O Amay,
himayaa ang imo ngalan!”
Dayon may naghambal gikan sa la-
ngit, “Ginhimaya ko na ini, kag akon
himayaon liwat.”

29 Ang mga tawo nga nagatambong
didto nakabati sang tingog kag nagsiling,
"Nagdaguob!"
Ang iban nagsiling, "Naghambal sa
iya ang isa ka anghel!"
30 Pero si Jesus nagsiling sa ila, "Ini
nga tingog wala maghambal tungod sa
akon, kundi tungod sa inyo. 31 Tion na
ini nga pagahukman ang kalibutan. Ka-
ron ang nagagahom sining kalibutan
pagadag-on. 32 Kon ako mabayaw na
gikan sa duta, buyokon ko ang tanan
nga mga tawo sa akon." 33 (Sa iya pag-
siling sini, ginpakilala niya ang sahi sang
kamatayon nga iya pagaantuson.)
34 Ang mga tawo nagsabat sa iya,
"Ang amon Kasugoan nagasiling nga ang
Cristo magakabuhi sing dayon. Ngaa
bala makasiling ka nga ang Anak sang
Tawo dapat bayawon? Sin-o bala ining
Anak sang Tawo?"
35 Si Jesus nagsabat, "Ang kapawa
magapabilin sa tunga ninyo sa diutay pa
nga tinion. Padayuna ang inyo paglakat
samtang may kapawa pa kamo, agod
indi kamo maabtan sang kadudolman,
kay ang nagalakat sa kadudolman indi
makahibalo kon diin sia nagapadulong.
36 Gani magtuo kamo sa kapawa sam-
tang yara pa ang kapawa sa inyo, agod
nga kamo mangin-anak sang kapawa."

Ang Indi Pagkamatinuohon sang mga Judio

Sa tapos mahambal ini ni Jesus nag-
lakat sia kag nagpanago sa ila. 37 Bisan
pa nga nakita na gid nila ang gamhanan
nga mga buhat nga ginhimo ni Jesus, sa
gihapon wala sila magtuo sa iya, 38 agod
nga ang ginsiling ni Isaias nga propeta
mapamatud-an:

"Ginoo, sin-o bala ang nagpati
Sang balita nga amon ginsugid?
Sin-o bala ang ginpakitaan
Sang Ginoo sang iya gahom?"

39 Sa sini nga kabangdanan indi sila ma-
katuo, kay si Isaias nagsiling man:
40 "Ginbulag sang Dios ang ila
mga mata,
Gintakpan niya ang ila mga
hunahona,
Agod nga ang ila mga mata
Indi makakita,
Ang ila mga hunahona indi
makahangop,
Kag indi sila magliso sa akon,
Siling sang Dios,
Agod nga ayuhon ko sila."
41 Ginsiling ini ni Isaias kay nakita
niya ang himaya ni Jesus, kag nagham-
bal sia nahanungod sa iya.
42 Wala sapayan sini madamo nga
mga pangulo sang mga Judio ang nagtuo
kay Jesus, ugaling tungod sang mga Fari-
seo wala sila magpabutyag sang ila pag-
tuo, agod indi sila pagsikwayon sa sina-
goga. 43 Ginpasulabi nila ang pagdayaw
sang mga tawo sang sa pagdayaw sang
Dios.

Ang Paghukom paagi sa Pulong ni Jesus

44 Si Jesus naghambal sa mabaskog
nga tingog, "Ang nagatuo sa akon, indi
lamang nagatuo sa akon, kundi nagatuo
man sa nagpadala sa akon. 45 Ang naka-
kita sa akon nakakita man sa nagpadala
sa akon. 46 Nagkari ako sa kalibutan
subong kapawa, agod nga ang magtuo
sa akon indi magpabilin sa kadudolman.
47 Ang nagapamati sang akon mensahi
kag wala nagatuman sini, indi ako ang
magahukom sa iya. Nagkari ako indi sa
paghukom sang kalibutan, kundi sa pag-
luwas sini. 48 Ang nagasikway sa akon
kag wala nagabaton sang akon mensahi,
may magahukom sa iya. Ang pulong nga
akon ginhambal amo ang magahukom sa
iya sa katapusan nga adlaw! 49 Kay ang
akon ginhambal indi akon, kundi ang
Amay nga nagpadala sa akon nagsugo sa
akon kon ano ang akon isiling kag iham-
bal. 50 Kag nahibaluan ko nga ang iya
sugo nagadala sang kabuhi nga wala sing
katapusan. Gani ang ginasiling ko, amo
ang ginsiling sang Amay nga akon iham-
bal."

Ginhugasan ni Jesus ang mga Tiil sang Iya mga Gintuton-an

13 Karon bisperas na sang Piesta sang
Pascua. Si Jesus nakahibalo nga
ang iya tion nag-abot na sa pagtaliwan sa

sining kalibutan pakadto sa Amay. Gin-
higugma gid niya sa gihapon ang mga iya
sa sining kalibutan, kag ginhigugma niya
sila tubtob sa katapusan.
2 Si Jesus kag ang iya mga gintuton-
an nagpanihapon. Ang Yawa nakatanom
na sa tagipusoon ni Judas nga anak ni
Simon Iscariote, sang handom sa pagluib
kay Jesus. 3 Si Jesus nakahibalo nga ang
Amay naghatag sa iya sang bug-os nga
gahom. Nakahibalo man sia nga nagikan
sia sa Dios kag magabalik sia sa Dios.
4 Gani nagtindog si Jesus, nag-uba sang
iya kunop, nagkuha sang tualya kag gin-
wagkos ini sa iya hawak. 5 Dayon nag-
bubo sia sang tubig sa labador, kag nag-
sugod sa paghugas sang mga tiil sang iya
mga gintuton-an kag ginpahiran sang
tualya nga iya ginwagkos. 6 Nakaabot sia
sa kay Simon Pedro nga nagsiling sa iya,
"Ginoo, hugasan mo bala ang akon mga
tiil?"
7 Si Jesus nagsabat sa iya, "Indi pa
ikaw makahangop sang ginahimo ko
karon, pero mahangpan mo ini sa ulihi."
8 Si Pedro nagsiling, "Indi gid ako
magpahugas sa imo sang akon mga tiil
tubtob san-o!"
Si Jesus nagsabat, "Kon indi ko ma-
hugasan ang imo mga tiil. indi na ikaw
akon gintuton-an."
9 Nagsabat si Simon Pedro, "Ginoo,
kon amo ina, hugasi indi lamang ang
akon mga tiil, kundi ang akon man mga
kamot kag ulo!"
10 Si Jesus nagsiling, "Ang nakapaligo
matinlo na ang iya bug-os nga lawas, kag
indi na kinahanglan manghugas luas
lamang sa iya mga tiil.[o] Tanan kamo mga
matinlo na luas lamang sa isa." 11 (Si
Jesus nakahibalo na kon sin-o ang maga-
luib sa iya. Gani nga nagsiling sia, "Ta-
nan kamo mga matinlo na luas lamang
sa isa.")
12 Sang mahugasan na ni Jesus ang ila
mga tiil, ginsuksok niya ang iya kunop
kag nagbalik sa iya lingkuran sa lamisa.
Nagpamangkot sia sa ila, "Nahangpan
bala ninyo ang akon ginhimo sa inyo?
13 Ginatawag ninyo ako nga Manunodlo
kag Ginoo, kag husto ina, kay amo gid
man ako. 14 Ako amo ang inyo Ginoo
kag Manunodlo, kag bag-o lang ako mag-
hugas sang inyo mga tiil. Gani kamo
man dapat maghinugasay sang inyo mga
tiil. 15 Ginhatagan ko kamo sing sulon-
dan, agod nga inyo man himuon ang gin-
himo ko sa inyo. 16 Nagasiling ako sa
inyo sang matuod: wala sing ulipon nga
labaw pa sa iya agalon, kag wala sing
sinugo nga labaw pa sa nagsugo sa iya.
17 Karon nahibaluan na ninyo ini nga
kamatuoran. Bulahan kamo kon inyo ini
buhaton!
18 "Wala ako nagahambal nahanu-
ngod sa inyo tanan. Kilala ko ang akon
mga ginpili. Pero kinahanglan matuman
ang kasulatan nga nagasiling, 'Ang tawo
nga nagsalo sa akon pagkaon, nagkontra
sa akon.' 19 Karon ginasugid ko ini sa
inyo sa wala pa mahanabo, agod nga
kon mahanabo ini, magatuo kamo nga
'Ako Amo Ako'. 20 Nagasiling ako sa
inyo sang matuod: ang nagabaton sang
akon ginapadala, nagabaton man sa
akon, kag ang nagabaton sa akon, naga-
baton sang nagpadala sa akon."

Gintagna ni Jesus ang Pagluib sa Iya

(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23)

21 Sa tapos masiling ini ni Jesus,
natublag pa gid sia kag nagpabutyag,
"Nagasiling ako sa inyo sang matuod:
ang isa sa inyo magaluib sa akon."
22 Ang mga gintuton-an nagtinulokay
nga nagapalibog kon sin-o ang iya gina-
tumod. 23 Ang isa sang mga gintuton-an
nga ginhigugma ni Jesus, nagalingkod sa
luyo gid ni Jesus. 24 Ginsinyasan sia ni
Simon Pedro kag ginsingganan, "Pa-
mangkuta sia kon sin-o ang iya ginatu-
mod."
25 Gani ang gintuton-an nagsandiay
naman sa kay Jesus kag nagsiling, "Gi-
noo, sin-o bala sia?"
26 Si Jesus nagsabat, "Ang akon hata-
gan sining diutay nga pinihak sang tina-
pay nga natusmog ko, amo ina sia."

[o] *Ang iban nga teksto wala nagalakip sang* luas lamang sa iya mga tiil.

Ang mga gintuton-an nagtinulokay. (13:22)

Gani nagkuha sia sang diutay nga pini-
hak sang tinapay, gintusmog niya ini kag
ginhatag kay Judas nga anak ni Simon
Iscariote. 27 Sang pagbaton ni Judas sang
tinapay, sa gilayon ginsudlan sia ni Sa-
tanas. Si Jesus nagsiling sa iya, "Dalia
kag himoa dayon ang dapat mo himu-
on!" 28 Sa mga nagpanihapon, wala gid
sing may nakahangop sang ginhambal ni
Jesus sa iya. 29 Naghunahona ang iban
nga mga gintuton-an nga si Jesus nag-
sugo sa iya sa pagbakal sang mga kina-
hanglanon para sa piesta, ukon sa pag-
hatag sing limos sa mga imol, kay si
Judas amo ang nagauyat sang ila kuwar-
ta.
30 Ginbaton ni Judas ang tinapay kag
naggwa sia gilayon. Gab-i na sadto.

Ang Bag-o nga Sugo

31 Sang makahalin na si Judas, si
Jesus nagsiling, "Karon ginahimaya ang
Anak sang Tawo, kag paagi sa iya, gina-
himaya ang Dios. 32 Kag kon ang Dios
ginahimaya paagi sa iya, dayon ang Dios
mismo magahimaya sang Anak sang
Tawo, kag himuon niya ini sa gilayon.
33 Mga anak ko, indi na ako makapakig-
upod sa inyo sing madugay. Magapangi-
ta kamo sa akon, pero isiling ko sa inyo
ang ginsiling ko man sa mga Judio,
'Kamo indi makakadto sa akon pagakad-
tuan.' 34 Ginahatag ko sa inyo ang isa ka
bag-o nga sugo: maghigugmaanay kamo.
Subong nga ako nagahigugma sa inyo, sa
amo man nga bagay dapat kamo maghi-
gugmaanay. 35 Kon nagahigugmaanay
kamo, ang tanan nga mga tawo makahi-
balo nga mga gintuton-an ko kamo."

Gintagna ni Jesus ang Pagpanghiwala ni Pedro

(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34)

36 Si Simon Pedro nagpamangkot sa
iya, "Ginoo, diin ka bala makadto?"
Si Jesus nagsabat, "Indi ka subong
makasunod sa akon kon diin ako ma-
kadto, pero sa ulihi, magasunod ka sa
akon."
37 Si Pedro nagpamangkot, "Ginoo,
ngaa man indi ako makasunod sa imo
karon? Handa ako sa pagpanginmatay
para sa imo!"
38 Si Jesus nagsabat, "Handa ka gid
bala sa pagpanginmatay para sa akon?
Nagasiling ako sa imo sang matuod: sa
wala pa magpamalo ang manok, magasi-
ling ka sing makatlo nga ikaw wala ma-
kakilala sa akon."

Si Jesus ang Dalan Pakadto sa Amay

14 Si Jesus nagsiling sa ila, "Indi
kamo magpalibog kag magkatub-
lag. Magtuo kamo sa Dios, kag magtuo
man kamo sa akon. 2 Sa balay sang akon
Amay may madamo nga mga kuwarto,
kag magalakat ako sa pag-aman sing
duog para sa inyo.[p] Indi ako magsiling

[p] *Ini nga bersikulo sarang mabadbad sing subong sini:* May madamo nga mga kuwarto sa balay sang akon Amay; kon indi ini matuod, masiling bala ako sa inyo nga ako magalakat sa pag-aman sing duog para sa inyo?

sini sa inyo kon indi ini matuod. 3 Sa
tapos ako makalakat kag makaaman sing
duog para sa inyo, magabalik ako kag
dalhon ko kamo, agod nga kon diin
ako didto man kamo. 4 Nahibaluan
ninyo ang dalan pakadto sa duog nga
akon pagakadtuan."
5 Si Tomas nagsiling sa iya, "Ginoo,
wala kami makahibalo kon diin ikaw
makadto, paano bala ang pagkatultol
namon sang dalan pakadto didto?"
6 Si Jesus nagsabat sa iya, "Ako amo
ang dalan, ang kamatuoran, kag ang
kabuhi; wala sing may makakadto sa
Amay kon indi paagi sa akon. 7 Karon
nga nakilala ninyo ako, inyo man maki-
lala[a] ang akon Amay, kag sugod karon
inyo gid sia nakilala kag nakita."
8 Si Felipe nagsiling sa iya, "Ginoo,
ipakita sa amon ang Amay, kag tuman
na ina para sa amon."
9 Si Jesus nagsabat, "Dugay na ang
aton pag-inupdanay, Felipe, kag wala pa
ikaw makakilala sa akon? Ang nakakita
sa akon nakakita sa Amay. Ngaa bala
masiling ka, 'Ipakita sa amon ang Amay'?
10 Felipe, wala ka bala nagatuo nga ako
yara sa Amay kag ang Amay yari sa
akon? Ang mga pulong nga ginhambal
ko sa inyo, wala nagagikan sa akon. Ang
Amay nga yari sa akon amo gid ang
nagahimo sang iya mga buhat. 11 Mag-
tuo kamo nga ako yara sa Amay, kag
ang Amay yari sa akon. Kon indi gani,
magtuo kamo tungod sining mga buhat.
12 Nagasiling ako sa inyo sang matuod:
ang nagatuo sa akon magahimo sang mga
buhat nga akon ginahimo, kag dalagku
pa sini nga mga buhat ang iya himuon,
kay ako magakadto sa Amay. 13 Kag
akon himuon ang bisan ano nga inyo
pangayuon sa akon ngalan, agod nga ang
himaya sang Amay mapakita paagi sa
Anak. 14 Kon kamo magpangayo sa akon
sang bisan ano nga butang sa akon nga-
lan, akon ina pagahimuon."

Ginsaad ang Espiritu Santo

15 "Kon ginahigugma ninyo ako, tu-
manon ninyo ang akon mga sugo. 16 Pa-
ngayuon ko sa Amay kag hatagan niya
kamo sang isa ka Mananabang, ang Espi-
ritu sang kamatuoran, nga magapabilin
upod sa inyo sa walay katapusan. 17 Ang
kalibutan indi makabaton sa iya, kay
ang kalibutan indi makakita ukon maka-
kilala sa iya. Pero kilala ninyo sia, kay
sia nagapabilin upod sa inyo kag nagaka-
buhi sa inyo.
18 "Indi ko kamo pagbayaan nga mga
ilo, kay magabalik ako sa inyo. 19 Sa
indi na lang madugay, ang kalibutan indi
na makakita sa akon, pero kamo maka-
kita sa akon; kag tungod kay ako naga-
kabuhi, kamo man magakabuhi. 20 Sa
sina nga adlaw, inyo mahibaluan nga
yara ako sa akon Amay kag kamo yari
sa akon, kag ako yara sa inyo.
21 "Ang nagabaton kag nagatuman
sang akon mga sugo amo ina sia ang
nagahigugma sa akon. Ang akon Amay
magahigugma sa iya nga nagahigugma
sa akon, kag ako man magahigugma sa
iya kag magapahayag sang akon kauga-
lingon sa iya."
22 Si Judas (nga indi si Judas Iscariote)
nagsiling, "Ginoo, ngaa man sa amon ka
lang magapahayag sang imo kaugalingon
kag indi sa kalibutan?"
23 Si Jesus nagsabat sa iya, "Ang
nagahigugma sa akon magatuman sang
akon pulong, kag ang akon Amay maga-
higugma sa iya kag kami magakadto sa
iya kag magakabuhi upod sa iya. 24 Ang
wala nagahigugma sa akon, wala nagatu-
man sang akon mga pulong. Ang mga
pulong nga inyo nabatian indi akon,
kundi nagikan sa Amay nga nagpadala sa
akon.
25 "Ginasugid ko ini samtang yari pa
ako upod sa inyo. 26 Ang Mananabang,
ang Espiritu Santo nga ipadala sang
Amay sa akon ngalan, magatudlo sa
inyo sang tanan nga mga butang, kag
magapahanumdom sia sa inyo sang
tanan nga akon ginsiling sa inyo.
27 "Ang paghidait ginabilin ko sa

[a] Karon nga nakilala ninyo ako . . . inyo man makilala: *sa iban nga teksto* Kon nakakilala kamo sa akon . . . makilala ninyo.

inyo, ang akon paghidait ginahatag ko
sa inyo. Ginahatag ko ini sa inyo indi
subong sang paghatag sang kalibutan.
Indi kamo magpalibog kag magkatublag,
indi kamo magkahadlok. 28 Nabatian
ninyo nga nagsiling ako sa inyo, 'Ako
magalakat, pero magabalik man ako sa
inyo.' Kon ginahigugma ninyo ako,
magakalipay kamo nga ako magakadto
sa Amay, kay sia gamhanan pa sa akon.
29 Karon ginasugid ko ini sa inyo sa wala
pa mahanabo, agod nga kon mahanabo
ini, magtuo kamo. 30 Indi na ako maka-
padugay sa paghambal sa inyo, kay ang
nagagahom sining kalibutan nagapakari.
Wala sia sing gahom sa akon, 31 pero
kinahanglan makahibalo ang kalibutan
nga ako nagahigugma sa Amay. Gani
ginahimo ko ang tanan nga iya ginasugo
sa akon.

"Dali kamo, malakat na kita."

Si Jesus ang Matuod nga Puno sang Ubas

15 "Ako amo ang matuod nga puno
sang ubas, kag ang akon Amay
amo ang manugtatap. 2 Ang tagsa ka
sanga nga yara sa akon nga wala nagapa-
munga, ginautod niya, kag ang tagsa ka
sanga nga nagapamunga, ginatinluan
niya agod magpamunga pa gid sing
madamo. 3 Kamo natinluan na paagi sa
mga pulong nga ginhambal ko sa inyo.
4 Magpabilin kamo sa akon, kag ako
magapabilin sa inyo. Kon indi kamo
magpabilin sa akon indi kamo makapa-
munga, subong nga ang sanga indi ma-
kapamunga kon wala nagaangot sa puno.

5 "Ako amo ang puno sang ubas,
kamo ang mga sanga. Ang nagapabilin sa
akon, kag ako sa iya, magapamunga sing
madamo, kay kon wala ako wala kamo
sing may mahimo. 6 Ang wala nagapabi-
lin sa akon ginahaboy subong sang isa ka
sanga, kag nagakalaya. Ini nga mga sanga
ginatipon kag ginahaboy sa kalayo kag
ginasunog. 7 Kon kamo nagapabilin sa
akon kag ang akon mga pulong nagapa-
bilin sa inyo, dayon pangayo kamo sang
bisan ano nga luyag ninyo, kag inyo ini
mabaton. 8 Sa inyo pagpamunga sing
madamo, ginapakita ang himaya sang
Amay, kag kamo mangin-akon gintuton-
an. 9 Ginahigugma ko kamo subong nga
ang Amay nagahigugma sa akon. Pabilin
kamo sa akon gugma. 10 Kon ginatuman
ninyo ang akon mga sugo, magapabilin
kamo sa akon gugma, subong nga gina-
tuman ko ang mga sugo sang akon
Amay, kag nagapabilin sa iya gugma.

11 "Ginasugid ko ini sa inyo agod ang
akon kalipay manginyara sa inyo, kag
ang inyo kalipay manginbug-os. 12 Ini
amo ang akon sugo: maghigugmaanay
kamo subong nga ako nagahigugma sa
inyo. 13 Ang labing daku nga gugma nga
mapakita sang isa ka tawo sa iya mga
abyan amo ang paghalad sang iya kabuhi
para sa ila. 14 Mga abyan ko kamo, kon
ginatuman ninyo ang akon mga sugo.
15 Wala ko na kamo ginatawag nga mga
ulipon, kay ang ulipon wala makahibalo
kon ano ang ginahimo sang iya agalon.
Sa baylo, ginatawag ko kamo mga ab-
yan, kay ginsugid ko sa inyo ang tanan
nga akon nabatian gikan sa akon Amay.
16 Indi kamo ang nagpili sa akon, kundi
ako ang nagpili sa inyo, kag nagsugo sa
inyo sa paglakat kag sa pagpamunga sing
madamo, ang sahi sang bunga nga naga-
padayon. Dayon ang Amay magahatag
sa inyo sang bisan ano nga inyo panga-
yuon sa akon ngalan. 17 Gani, amo ini
ang akon ginasugo sa inyo: maghigugma-
anay kamo."

Ang Pagdumot sang Kalibutan

18 "Kon ginadumtan kamo sang kali-
butan, dapat ninyo dumdomon nga ako
ang una nga gindumtan sini. 19 Kon iya
kamo sang kalibutan, ang kalibutan ma-
gahigugma sa inyo subong nga iya
sang kalibutan. Pero ginpili ko kamo
gikan sa sining kalibutan kag indi na
kamo iya sining kalibutan. Gani, ang
kalibutan nagadumot sa inyo. 20 Dum-
doma ang akon ginhambal sa inyo:
'Wala sing ulipon nga labaw pa sa iya
agalon.' Kon ginhingabot nila ako, hi-
ngabuton man nila kamo. Kon gintu-
man nila ang akon pulong, ila man tu-
manon ang inyo mga pulong. 21 Pero ini
tanan ila himuon sa inyo tungod kay

akon kamo, kag wala sila makakilala
sang nagpadala sa akon. 22 Wala sila kun-
tani sing sala, kon ako wala magkari kag
maghambal sa ila. Karon wala na sila sing
may ibalibad sa ila mga sala. 23 Ang na-
gadumot sa akon, nagadumot man sa a-
kon Amay. 24 Kuntani wala sila sing sala,
kon ako wala maghimo sa tunga nila
sing mga buhat nga wala gid mahimo sang
bisan sin-o. Karon nakita nila ang akon
ginbuhat, kag ginadumtan nila ako kag
ang akon Amay. 25 Pero dapat ini maha-
nabo, agod nga ang nasulat sa ila Kasu-
goan matuman, 'Gindumtan nila ako
nga wala sing kabangdanan.'

26 "Pero kon mag-abot ang Manana-
bang, ang Espiritu sang kamatuoran nga
ipadala ko gikan sa Amay, sia magasaksi
nahanungod sa akon. 27 Kag kamo man
magapanaksi para sa akon kay kamo
kaupod ko halin sa ginsugoran.

16 "Ginsugid ko ini sa inyo agod indi
malingkang ang inyo pagtuo. 2 Ta-
bugon nila kamo sa mga sinagoga; kag
magaabot ang tion nga ang makapatay
sa inyo magahunahona nga nagaalagad
sia sa Dios sa iya paghimo sini. 3 Himu-
on nila ini sa inyo, kay wala sila makaki-
lala sa Amay ukon sa akon. 4 Pero gina-
sugid ko ini sa inyo, agod nga kon mag-
abot ang tion nga himuon nila ini sa
inyo, madumdoman ninyo nga ginsu-
giran ko na kamo sini."

Ang Bulohaton sang Espiritu Santo

"Ini nga mga butang wala ko ginsugid
sa inyo sang una, kay ako kaupod pa
ninyo. 5 Pero karon makadto na ako sa
nagpadala sa akon, kag wala gid sing
may nagapamangkot sa inyo kon diin
ako makadto. 6 Anay nga nasugiran ko
na kamo, nagakasubo gid kamo. 7 Pero
nagasiling ako sa inyo sang matuod: mas
maayo para sa inyo nga maglakat ako,
kay kon indi ako maglakat, ang Manana-
bang indi magkari sa inyo. Pero kon
makalakat ako, ipadala ko sia sa inyo
8 Kag kon mag-abot sia, ipakilala niya sa
mga tawo sang kalibutan nga nagsayop
sila nahanungod sang sala, sang kataru
ngan, kag sang paghukom sang Dios.
9 Nagsayop sila nahanungod sang sala,
kay wala sila magtuo sa akon; 10 sang
katarungan, kay ako magakadto sa
Amay kag indi na kamo makakita sa
akon; 11 sang paghukom sang Dios, kay
ang nagagahom sini nga kalibutan na-
hukman na.

12 "May madamo pa ako nga inugsu-
gid sa inyo, ugaling indi pa kamo sarang
makahangop sini karon. 13 Pero kon
mag-abot ang Espiritu sang kamatuoran,
sia magatuytoy sa inyo sa bug-os nga
kamatuoran. Ang iya ihambal indi iya,
kundi magasugid sia sa inyo sang iya
nabatian, kag magapahayag sia sang mga
butang nga palaabuton. 14 Magahimaya
sia sa akon, kay sia magabaton sang
akon inugsiling kag iya ini ipahayag sa
inyo. 15 Ang tanan nga iya sang Amay
akon, gani nagsiling ako nga ang Espiritu
magabaton sang akon inugsiling kag iya
ini ipahayag sa inyo."

Ang Kasubo kag Kalipay

16 "Sa indi na lang madugay indi na
ninyo ako makita, pero sa indi madugay
makita naman ninyo ako."

17 Ang iban sang iya mga gintuton-
an nagsinilingay, "Ano ang buot niya
silingon sini? Nagasiling sia sa aton, 'Sa
indi na lang madugay indi na ninyo ako
makita, pero sa indi madugay makita
naman ninyo ako,' kag nagasiling man
sia, 'Ini tungod kay ako makadto sa
Amay.'" 18 Gani nagpamangkot sila,
"Ano bala ang kahulogan sang, 'Sa indi
na lang madugay'? Indi kita makaha-
ngop sang buot niya silingon!"

19 Si Jesus nakahibalo nga luyag sila
magpamangkot sa iya, gani nagsiling sia
sa ila, "Nagsiling ako, 'Sa indi na lang
madugay indi na ninyo ako makita, pero
sa indi madugay makita naman ninyo
ako.' Amo bala ini ang ginapamangkot
ninyo? 20 Nagasiling ako sa inyo sang
matuod: magahibi kamo kag magapana-
ngis, pero ang kalibutan magakalipay.
Magakasubo kamo, pero ang inyo kasu-
bo pagabayluhan sang kalipay. 21 Kon
ang isa ka babayi manugbata na nagaka-

subo sia, kay ang tion sang iya pagpasa-
kit nag-abot; pero kon ang bata matawo
na, malimtan niya ang iya mga kasakit,
kay nagakalipay sia nga ang isa ka lapsag
natawo sa sining kalibutan. [22] Amo man
ini sa inyo. Karon nagakasubo kamo,
pero magapakigkita pa ako sa inyo kag
ang inyo tagipusoon mapuno sang kali-
pay, ang sahi sang kalipay nga wala sing
may makakuha sa inyo.
[23] "Kon mag-abot ina nga adlaw, indi
kamo magpangayo sa akon sang bisan
ano nga butang. Nagasiling ako sa inyo
sang matuod: ang Amay magahatag sa
inyo sang bisan ano nga inyo pangayuon
sa akon ngalan.[r] [24] Tubtob karon wala
pa kamo makapangayo sang bisan ano sa
akon ngalan; pangayo kamo kag kamo
magabaton, agod nga ang inyo kalipay
manginbug-os."

Ang Pagdaog sa Kalibutan

[25] "Ginsugid ko ini nga mga butang
sa inyo paagi sa mga palaanggiran. Pero
magaabot ang tion nga indi na ako
maggamit sang mga palaanggiran, kundi
magahambal sa inyo sing maathag naha-
nungod sa Amay. [26] Kon mag-abot ina
nga adlaw magapangayo kamo sa iya sa
akon ngalan, kag wala ako nagasiling nga
kinahanglan pa nga magapangayo ako sa
Amay para sa inyo, [27] kay ang Amay
mismo nagahigugma sa inyo. Ginahigug-
ma niya kamo kay kamo nagahigugma
sa akon kag nagatuo nga ako nagikan sa
Dios. [28] Nagikan gid ako sa Amay kag
nagkari sa kalibutan; kag karon magabi-
ya ako sang kalibutan kag magakadto
sa Amay."
[29] Dayon ang iya mga gintuton-an
nagsiling sa iya, "Karon, nagahambal
ikaw sing maathag nga wala nagagamit
sang mga palaanggiran. [30] Karon nahiba-
luan namon nga ikaw nakahibalo sang
tanan kag indi na kinahanglan nga pa-
mangkuton pa. Tungod sini nagatuo
kami nga ikaw nagikan sa Dios."
[31] Si Jesus nagsabat, "Nagatuo na
bala kamo karon? [32] Ang tion maga-
abot kag kon sa bagay nag-abot na, nga
tanan kamo magaalaplaag kag magapa-
lauli kag ako magaisahanon na lang.
Pero indi gid ako mag-isahanon, kay ang
Amay kaupod nakon. [33] Ginsugiran ko
kamo sini, agod may paghidait kamo
paagi sa akon. Ang kalibutan magapa-
antos sa inyo, pero magpakaisog kamo!
Gindaog ko ang kalibutan!"

Nagpangamuyo si Jesus para sa Iya mga Gintuton-an

17 Sang makasiling sini si Jesus, nag-
tangla sia sa langit kag nagsiling,
"O Amay, ang tion nag-abot na. Himayaa
ang imo Anak, agod himayaon ka man
sang Anak. [2] Kay ginhatagan mo sia sing
awtoridad sa paggahom sang tanan nga
mga tawo, agod nga mahatagan niya sing
kabuhi nga wala sing katapusan ang
tanan nga ginhatag mo sa iya. [3] Kag amo
ini ang kabuhi nga wala sing katapusan,
nga ang mga tawo magkilala sa imo, nga
ikaw lamang ang matuod nga Dios, kag
kay Jesu-Cristo nga imo ginpadala.
[4] Ginhimaya ko ikaw sa duta, kag nata-
pos ko na ang bulohaton nga imo ginha-
tag sa akon. [5] Karon, O Amay, sa imo
atubangan ihatag sa akon ang himaya,
ang amo nga himaya nga akon man anay
upod sa imo sa wala pa matuga ang kali-
butan.
[6] "Ginpakilala ko ikaw sa mga tawo
nga ginpili mo gikan sa kalibutan para sa
akon. Imo sila, kag ginhatag mo sila sa
akon, kag gintuman nila ang imo pulong.
[7] Karon nakahibalo sila nga ang tanan
nga ginhatag mo sa akon nagikan sa imo.
[8] Kay ginhatag ko sa ila ang mensahi nga
imo ginhatag sa akon, kag ginbaton nila
ini. Nahibaluan nila nga matuod gid nga
ako nagikan sa imo, kag nagatuo sila
nga ikaw nagpadala sa akon.
[9] "Ako nagapangamuyo para sa ila.
Wala ako nagapangamuyo para sa kali-
butan, kundi para sa mga tawo nga
ginhatag mo sa akon, kay imo sila.

[r] ang Amay magahatag sa inyo sang bisan ano nga inyo pangayuon sa akon ngalan: *sa iban nga teksto* kon magpangayo kamo sa Amay sang bisan ano, ihatag niya ini sa inyo sa akon ngalan.

10 Ang tanan nga akon imo kag ang
tanan nga imo akon, kag ang akon
himaya ginapakita paagi sa ila. 11 Kag
karon magakadto ako sa imo; ako wala
na sa kalibutan, pero sila yara pa sa kali-
butan. O balaan nga Amay! Paagi sa
gahom sang imo ngalan bantayi sila nga
ginhatag mo sa akon,[s] agod mangin-isa
sila subong nga ikaw kag ako isa. 12 Sang
ako kaupod pa nila, ginbantayan ko sila
paagi sa gahom sang imo ngalan nga gin-
hatag mo sa akon.[t] Ginbantayan ko sila,
kag wala sing isa sa ila nga nadula, luas
sa tawo nga madula gid man agod matu-
man ang kasulatan. 13 Karon magakadto
ako sa imo kag ginasiling ko ini nga mga
butang sa kalibutan, agod maangkon
nila sing bug-os ang akon kalipay.
14 Ginpaalinton ko sa ila ang imo men-
sahi, kag gindumtan sila sang kalibutan,
kay indi sila iya sang kalibutan, subong
nga ako man indi iya sang kalibutan.
15 Wala ako nagapangayo nga kuhaon
mo sila sa kalibutan, kundi nga apinan
mo sila batok sa Malaut. 16 Subong nga
ako indi iya sang kalibutan, sila man
indi iya sang kalibutan. 17 Pakabalaana
sila paagi sa kamatuoran; ang imo pu-
long kamatuoran. 18 Ginpadala ko sila sa
kalibutan subong nga ginpadala mo ako
sa kalibutan. 19 Tungod sa ila ginahalad
ko ang akon kaugalingon sa imo, agod
mangin-imo sila paagi sa kamatuoran.

20 "Ako nagapangamuyo indi lamang
para sa ila, kundi para man sa mga naga-
tuo sa akon paagi sa ila mga pulong.
21 Nagapangamuyo ako nga sila tanan
mangin-isa. O Amay, kabay nga sila
manginyari sa aton, subong nga ikaw
yari sa akon kag ako yara sa imo. Kabay
nga mangin-isa sila, agod ang kalibutan
magtuo nga ikaw nagpadala sa akon.
22 Ginhatag ko sa ila ang himaya nga
ginhatag mo man sa akon, agod sila
mangin-isa, subong nga ikaw kag ako isa.
23 Ako yara sa ila kag ikaw yari sa akon,
agod nga mangin-isa sila sing bug-os, kag
ang kalibutan makakilala nga ikaw ang
nagpadala sa akon kag nagahigugma sa
ila subong sang imo paghigugma sa akon.

24 "O Amay, ginhatag mo sila sa
akon, kag luyag ko nga sila manginka-
upod nakon bisan diin ako, agod nga
makita nila ang akon himaya, ang hima-
ya nga ginhatag mo sa akon. Kay ikaw
naghigugma sa akon sa wala pa matuga
ang kalibutan. 25 O matarong nga Amay,
ang kalibutan wala makakilala sa imo,
pero ako nakakilala sa imo, kag ini sila
nakahibalo nga ikaw ang nagpadala sa
akon. 26 Ginpakilala ko ikaw sa ila kag
magapadayon ako sa paghimo sini, agod
nga ang imo paghigugma sa akon mangin-
yara sa ila, kag ako man manginyara sa
ila."

Ang Pagdakop kay Jesus

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53)

18 Sa tapos makapangamuyo si Jesus,
naglakat sia upod sa iya mga gin-
tuton-an kag nagtabok sa sapa sang
Cedron. May hardin sa sadto nga duog,
kag si Jesus nagsulod didto upod sa iya
mga gintuton-an. 2 Si Judas nga traidor,
nakatultol sini nga duog, kay sa masun-
son si Jesus kag ang iya mga gintuton-
an nagatipon didto. 3 Gani, si Judas nag-
kadto sa hardin nga may dala nga guban
sang mga soldado kag mga gwardya sa
templo nga ginpadala sang pangulo nga
mga pari kag sang mga Fariseo. May mga
hinganiban sila, mga parol kag mga sulo.
4 Si Jesus nga nakahibalo sang tanan nga
mahanabo sa iya, nagpalapit sa ila kag
nagsiling, "Sin-o bala ang ginapangita
ninyo?"

5 Nagsabat sila, "Si Jesus nga taga-
Nazaret."

Nagsiling si Jesus, "Ako amo sia."

Si Judas nga traidor nagatindog didto
kaupod nila. 6 Sang pagsiling ni Jesus sa
ila, "Ako amo sia," nag-isol sila kag nag-
kalatumba sa duta. 7 Ginpamangkot sila

[s] Paagi sa gahom sang imo ngalan bantayi sila nga ginhatag mo sa akon: *sa iban nga teksto* Bantayi sila paagi sa gahom sang imo ngalan, ang ngalan nga imo ginhatag sa akon.

[t] ginbantayan ko sila paagi sa gahom sang imo ngalan nga ginhatag mo sa akon: *sa iban nga teksto* paagi sa gahom sang imo ngalan ginbantayan ko sila nga imo ginhatag sa akon.

liwat ni Jesus, "Sin-o gid bala ang inyo
ginapangita?"
Nagsiling sila, "Si Jesus nga taga-
Nazaret."
8 Si Jesus nagsiling, "Ginsingganan ko
na kamo nga ako amo sia. Gani, kon ako
ang inyo ginapangita, indi lang ninyo
paghilabti ining iban." 9 (Ginhambal ni-
ya ini agod matuman ang iya ginsiling,
"O Amay, wala ako sing may nadula
bisan isa lang sang tanan nga imo gin-
hatag sa akon.")
10 Si Simon Pedro may espada, gin-
gabot niya ini kag ginlabo ang suloguon
sang Pinakamataas nga Pari, kag nautas
ang iya tuo nga dulonggan. Ang ngalan
sang suloguon amo si Malco. 11 Si Jesus
nagsiling kay Pedro, "Itagob ang imo
espada! Nagahunahona ka bala nga indi
ko pag-imnon ang kupa sang pag-antos
nga ginhatag sang Amay sa akon?"

Si Jesus sa Atubangan ni Anas

12 Ang guban sang mga soldado kag
ang ila kapitan kaupod sang mga gwar-
dya nga Judio nagdakop kay Jesus. Gin-
gapos nila sia 13 kag gindala anay kay
Anas, ang ugangan ni Caifas nga amo
ang Pinakamataas nga Pari sadto nga
tuig. 14 Si Caifas amo ang naglaygay sa
mga Judio nga mas maayo na lang nga
may isa ka tawo nga mapatay para sa
tanan nga mga tawo.

Ginpanghiwala ni Pedro si Jesus
(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68;
Luc. 22:55-57)

15 Si Simon Pedro kag ang isa pa ka
gintuton-an nagsunod kay Jesus. Yadto
nga gintuton-an kilala gid sang Pinaka-
mataas nga Pari; gani nag-upod sia kay
Jesus sa sulod sang hardin sang palasyo
sang Pinakamataas nga Pari. 16 Si Pedro
iya nagpabilin sa gwa, sa may puwerta.
Yadtong gintuton-an nga kilala sang
Pinakamataas nga Pari nagbalik sa gwa,
ginhambal ang babayi nga nagabantay
sang puwerta, kag ginpasulod niya si
Pedro. 17 Ang babayi nga nagabantay
sang puwerta nagsiling kay Pedro, "Indi
bala isa man ikaw sang mga gintuton-an
sina nga tawo?"
Si Pedro nagsabat, "Indi."
18 Matugnaw sadto, gani ang mga
suloguon kag ang mga gwardya nagda-
bok sing kalayo kag nagtindog sa palibot
sini sa pagpainit-init. Si Pedro nagpalapit
kag nagtindog man didto upod sa ila,
kag nagpainit-init.

**Ginpamangkot si Jesus sang Pinaka-
mataas nga Pari**
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64;
Luc. 22:66-71)

19 Ginpamangkot si Jesus sang Pina-
kamataas nga Pari nahanungod sang iya
mga gintuton-an kag sang iya pagtulon-
an. 20 Si Jesus nagsabat, "Pirme ako nag-
hambal sing hayag sa tanan. Nagpanudlo
ako sa mga sinagoga kag sa templo sa
diin ang mga Judio nagatilipon. Wala
ako sing may ginhambal sa tago. 21 Ngaa
bala ginausisa ninyo ako karon? Pamang-
kuta ninyo ang mga nakabati sa akon.
Pamangkuta sila kon ano ang ginsiling
ko sa ila—nakahibalo sila kon ano ang
akon ginpanghambal."
22 Sang makasiling sini si Jesus, gin-
tampa sia sang isa sang mga gwardya kag
ginsingganan, "Amo bala ina ang pana-
bat mo sa Pinakamataas nga Pari?"
23 Nagsabat si Jesus sa iya, "Kon
nakasayop gid man ako, pamatud-i ini
sa tanan nga yari diri. Pero kon husto
ako sa akon ginsiling, ngaa bala nga
gintampa mo ako?"
24 Dayon ginpadala ni Anas si Jesus
nga nagapos kay Caifas nga Pinakamata-
as nga Pari.

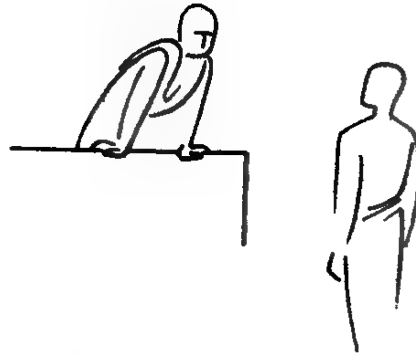
Si Jesus Ginpanghiwala liwat ni Pedro
(Mat 26:71-75; Mar. 14:69-72;
Luc. 22:58-62)

25 Si Pedro nagatindog pa didto nga
nagapainit-init sa kalayo. Gani ang iban
didto nagsiling sa iya, "Indi bala ikaw
isa man sang mga gintuton-an sina nga
tawo?"
Si Pedro nagpanghiwala kag nagsiling,
"Indi."
26 Ang isa sang mga suloguon sang
Pinakamataas nga Pari nga paryente sang
tawo nga gingilahgan ni Pedro, nagham-
bal, "Indi bala nga ikaw atong nakita

ko upod sa iya didto sa hardin?"
27 Liwat si Pedro nagsiling, "Indi."
Kag sa amo nga tion nagpamalo ang ma-
nok.

Si Jesus sa Atubangan ni Pilato
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5;
Luc. 23:1-5)

28 Gindala nila si Jesus halin sa balay
ni Caifas pakadto sa palasyo sang Go-
bernador. Nagapamanagbanag na sadto.
Wala magsulod ang mga Judio sa palasyo
tungod kay indi sila luyag nga madag-
taan, agod nga makakaon sila sang pani-
hapon sa Piesta sang Pascua. 29 Gani si
Pilato naggwa sa pagpakigkita sa ila kag
nagsiling, "Ano bala ang panumbongon
ninyo batok sini nga tawo?"
30 Nagsabat sila, "Kon wala sia sing
may nahimo nga malain, wala namon sia
kuntani pagdalha sa imo."
31 Si Pilato nagsiling sa ila, "Dalha
ninyo sia kag hukmi suno sa inyo kasu-
goan."
Ang mga Judio nagsabat, "Indi tugot
sa amon ang pagpatay sang tawo."
32 (Ini nahanabo agod matuman ang gin-
siling ni Jesus kon ano nga sahi sang
kamatayon ang iya pagaagihan.)
33 Si Pilato nagsulod sa palasyo, gin-
tawag niya si Jesus kag ginpamangkot,
"Ikaw bala ang hari sang mga Judio?"
34 Si Jesus nagsabat, "Imo gid bala ini
nga pamangkot ukon ginsugiran ka lang
sang iban nahanungod sa akon?"
35 Si Pilato nagsabat, "Ano ang dum-
dom mo, Judio bala ako? Ang imo mga
kasimanwa kag ang ila pangulo nga mga
pari amo ang nagtugyan sa imo sa akon.
Ano bala ang nahimo mo?"
36 Si Jesus nagsabat, "Ang akon gin-
harian indi sa sining kalibutan. Kon ang
akon ginharian yari sa sining kalibutan,
ang akon mga sumolunod magapakig-
away kuntani, agod nga indi ako matug-
yan sa mga Judio. Pero ang akon ginha-
rian indi sa sining kalibutan!"
37 Gani si Pilato nagpamangkot sa
iya, "Kon amo gali, hari ikaw?"
Si Jesus nagsabat, "Ginasiling mo nga
ako hari. Tungod sini nagpakatawo ako
kag nagkari sa kalibutan sa pagsaksi sa

"Ano bala ang kamatuoran?" (18:38)

kamatuoran. Ang yara sa kamatuoran
nagapamati sa akon."
38 Si Pilato nagpamangkot, "Ano bala
ang kamatuoran?"

Si Jesus Ginhukman nga Pagapatyon
(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20;
Luc. 23:13-25)

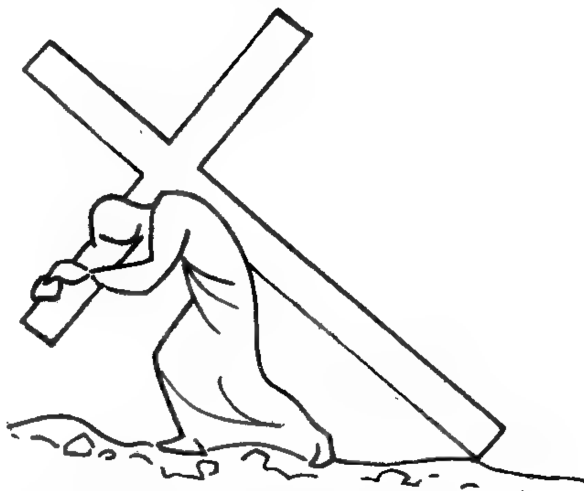
Sang makasiling sini si Pilato, naggwa
sia liwat sa mga Judio kag nagsiling sa
ila, "Wala ako sing may nakita nga ka-
bangdanan sa pagkondenar sa iya. 39 Pero
suno sa inyo kinabatasan, sa tagsa ka
Piesta sang Pascua, nagahilway ako sa
inyo sang isa ka binilanggo. Karon luyag
bala ninyo nga hilwayon ko ang Hari sang
mga Judio?"

"Indi sia, kundi si Barrabas!" (18:40)

40 Nagsinggit sila sa iya, "Indi sia,
kundi si Barrabas!" (Si Barrabas isa ka
buyong.)
19 Dayon ginpakuha ni Pilato si Jesus
kag ginpahanot. 2 Ang mga solda-
do naghimo sing korona nga tunokon
kag ginbutang ini sa iya ulo; ginpasukso-
kan nila sia sing kapa nga granate, 3 kag

nagpalapit sila sa iya nga nagasiling, "Ma-
buhay ang Hari sang mga Judio!" Kag
gintampa nila sia.
4 Sa liwat naggwa si Pilato kag nag-
siling sa mga tawo, "Hulat anay kamo,
kay dalhon ko sia diri, sa pagpakita sa
inyo nga wala ako sing may nakita nga
kabangdanan sa pagkondenar sa iya."
5 Gani naggwa si Jesus nga may korona
nga tunokon kag kapa nga granate. Si
Pilato nagsiling sa ila, "Tan-awa ninyo,
yari na ang tawo!"
6 Sang makita sia sang pangulo nga
mga pari kag sang mga gwardya, nagsing-
git sila, "Ilansang sia sa krus! Ilansang
sia sa krus!"
Si Pilato nagsiling sa ila, "Sigi, dalha
ninyo sia kag ilansang sa krus. Wala ako
sing may nakita nga kabangdanan sa
pagkondenar sa iya."
7 Ang mga Judio nagsabat, "May ka-
sugoan kami, kag suno sa sini nga kasu-
goan, dapat sia mapatay, kay sia naga-
paka-Anak sang Dios."
8 Sang pagkabati sini ni Pilato, hinad-
lukan pa gid sia tapat. 9 Nagsulod sia
liwat sa palasyo kag nagsiling kay Jesus,
"Taga-diin ka gid bala?"
Pero si Jesus wala magsabat sa iya.
10 Si Pilato nagsiling sa iya, "Indi ka bala
maghambal sa akon? Wala ka bala maka-
hibalo nga may awtoridad ako sa paghil-
way sa imo ukon sa pagpalansang sa imo
sa krus?"
11 Si Jesus nagsabat, "May awtoridad
ikaw sa akon tungod lamang kay ini gin-
hatag sang Dios sa imo. Gani ang tawo
nga nagtugyan sa akon sa imo may daku
pa gid nga sala."
12 Sang pagkabati sini ni Pilato nag-
pangita pa gid sia sing paagi sa paghil-
way sa kay Jesus. Ugaling ang mga Judio
nagsinggit, "Kon imo sia hilwayon, indi
ikaw abyan sang Emperador! Ang bisan
sin-o nga nagapakahari kaaway sang
Emperador!"
13 Sang pagkabati sini ni Pilato, gin-
dala niya si Jesus sa gwa kag naglingkod
sia sa hukmanan, sa duog nga ginatawag
"Ang Plataporma nga Bato," nga sa
Hebreo ginatawag "Gabbata." 14 Mga alas
dose gid sa udto sadto kag bisperas sang
Piesta sang Pascua. Si Pilato nagsiling sa
mga Judio, "Yari ang inyo hari!"
15 Nagsinggit sila, "Patya sia! Patya
sia! Ilansang sia sa krus!"
Si Pilato nagpamangkot sa ila, "Lu-
yag bala ninyo nga ipalansang ko sa krus
ang inyo hari?"
Ang pangulo nga mga pari nagsabat,
"Wala kami sing ginakilala nga hari,
kundi ang Emperador!"
16 Dayon gintugyan ni Pilato sa ila si
Jesus, nga ilansang sa krus.

Naggwa sia nga nagapas-an sang iya krus. (19:17)

Si Jesus Ginlansang sa Krus

(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43)

Gani gindala nila si Jesus. 17 Naggwa
sia nga nagapas-an sang iya krus pakadto
sa "Duog sang Bagol," nga sa Hebreo
ginatawag "Golgota." 18 Didto ginlan-
sang nila sia sa krus; ginlansang man nila
ang duha ka tawo sa krus, ang isa sa
wala kag ang isa sa tuo, kag si Jesus sa
tunga nila. 19 Si Pilato nagsulat sang
isa ka pahibalo kag ginpatapik sa krus.
Amo ini ang iya nasulat: "Jesus nga taga-
Nazaret, ang Hari sang mga Judio."
20 Madamo sang mga Judio ang naka-
basa sini, kay ang duog sa diin ginlan-
sang si Jesus malapit sa siyudad, kag ang
pahibalo ginsulat sa Hebreo, sa Latin,
kag sa Griego. 21 Ang pangulo nga mga
pari sang mga Judio nagsiling kay Pilato,
"Indi pag-isulat 'Ang Hari sang mga Ju-

dio,' kundi 'Ini nga tawo nagsiling, ako
amo ang Hari sang mga Judio.' "
22 Si Pilato nagsabat, "Ang akon gin-
sulat, indi na maliwat."
23 Sang malansang na sang mga solda-
do si Jesus sa krus, ginkuha nila ang iya
mga bayu kag ginpartida nila sa apat
ka bahin, tag-isa ka bahin sa tagsa ka
soldado. Ginkuha man nila ang iya
kunop nga hinabol kag wala sing tinahi-
an. 24 Ang mga soldado nagsiling sa isa
kag isa, "Indi lang naton pagpartidahon
ini, kundi aton lang pagabutgabotan kon
sin-o ang makakuha." Ini nahanabo agod
matuman ang kasulatan:

"Ginpartida nila ang akon
mga bayu,
Kag ginpagabutgabotan nila
Ang akon kunop."

Gani ginhimo ini sang mga soldado.
25 Sa tupad sang krus ni Jesus naga-
tindog didto ang iya iloy, ang utod sang
iya iloy, si Maria nga asawa ni Cleofas,
kag si Maria Magdalena. 26 Sang makita
ni Jesus ang iya iloy kag ang iya hinigug-
ma nga gintuton-an nga nagatindog did-
to, nagsiling sia sa iya iloy, "Babayi, yari
ang imo anak."
27 Dayon nagsiling man sia sa gintu-
ton-an, "Yari ang imo iloy." Kag sugod
sadto, gindala sang gintuton-an si Maria
sa pagpuyo sa iya balay.

Ang Pagkamatay ni Jesus
*(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41;
Luc. 23:44-49)*

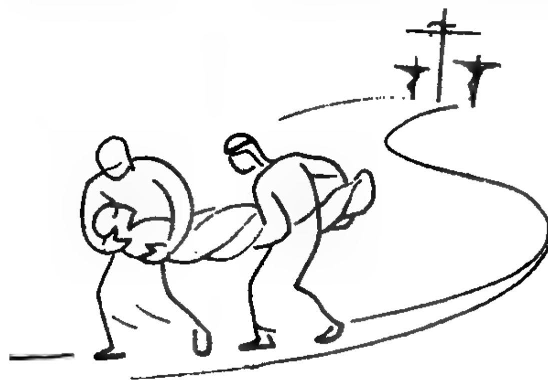
28 Nahibaluan ni Jesus nga karon ang
tanan tapos na, kag agod matuman ang
kasulatan nagsiling sia, "Ginauhaw ako."
29 May tibod didto nga puno sang
maaslom nga bino. Gintusmog nila ang
espongha sa bino, gintakod sa tukon nga
isopo kag gintunghol sa baba ni Jesus.
30 Sang madimdiman ni Jesus ang bino,
nagsiling sia, "Tapos na!"
Nagduko sia kag napatay.

Ginbuno ang Kilid ni Jesus

31 Dayon ginpangayo sang mga Judio
kay Pilato nga tugotan sila sa pagbalbag
sang mga batiis sang mga tawo nga
nalansang sa krus kag sa pagtaltal sa ila.
Ginhimo nila ini kay Adlaw sadto sang
Pag-aman, kag indi sila luyag nga ang
mga bangkay magpabilin sa krus sa Ad-
law nga Inugpahuway, kay ang madason
nga adlaw amo ang Adlaw nga Inugpa-
huway nga labing balaan. 32 Gani nag-
lakat ang mga soldado, kag ginbalbag
nila ang mga batiis sang nahauna, kag
sang isa pa gid nga ginlansang man upod
kay Jesus. 33 Pero sang pag-abot nila kay
Jesus, nakita nila nga patay na sia; gani
wala nila pagbalbaga ang iya mga batiis.
34 Ugaling ang isa sang mga soldado nga
may bangkaw nagbuno sa kay Jesus sa
kilid, kag sa gilayon nag-agay ang dugo
kag tubig. 35 Ang isa nga nakakita sini
nga hitabo nagapamatuod sini; kag ang
iya panaksi matuod, kag nahibaluan
niya nga nagahambal sia sang kamatuo-
ran, agod nga kamo man magtuo. 36 Na-
hanabo ini agod matuman ang kasulatan
nga nagasiling, "Wala sing isa sang iya
mga tul-an nga mabali." 37 Kag may isa
man ka bahin sang kasulatan nga nagasi-
ling, "Ang mga tawo magatulok sa iya
nga ila ginbuno."

Ang Paglubong kay Jesus
*(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47;
Luc. 23:50-56)*

38 Sa tapos sini, si Jose nga taga-Ari-
matea, nagpangayo kay Pilato nga tugo-
tan sia sa pagkuha sang bangkay ni
Jesus. (Si Jose isa ka gintuton-an ni
Jesus, pero sa tago lamang kay nahadlok
sia sa mga pangulo sang mga Judio.)
Gintugotan sia ni Pilato, gani naglakat
sia sa pagkuha sang bangkay ni Jesus.
39 Si Nicodemo nga nagkadto anay kay
Jesus sa gab-i, nag-upod kay Jose. May

Ginkuha nila ang bangkay ni Jesus. (19:40)

dala sia nga 45 ka kilo nga inughaplas.
Ini sinimbog nga mira kag aloe. 40 Gin-
kuha nila ang bangkay ni Jesus kag ila
ini ginputos sang tela nga lino nga may
pahamot, suno sa kinabatasan sang mga
Judio sa paglubong. 41 Sa duog sa diin
ginlansang si Jesus, may isa ka hardin,
kag didto may isa ka bag-o nga lulob-
ngan nga wala pa gid malubngi. 42 Didto
nila ginlubong si Jesus kay yadto nga
adlaw bisperas sang Adlaw nga Inugpa-
huway sang mga Judio, kag malapit
yadto nga lulobngan.

Ang Lulobngan nga Wala na sing Sulod
(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12)

20 Aga pa gid sang nahauna nga ad-
law sang simana sang madulom-
dulom pa, si Maria Magdalena nagkadto
sa lulobngan, kag nakita niya nga naku-
ha na ang bato sa puwertahan sang lu-
lobngan. 2 Nagdalagan sia kag nagkadto
kay Simon Pedro kag sa gintuton-an nga
hinigugma ni Jesus, kag ginsugiran sila,
"Ginkuha nila ang Ginoo sa lulobngan,
kag wala kami makahibalo kon diin nila
sia ginbutang!"
3 Dayon si Pedro kag yadtong isa ka
gintuton-an nagkadto sa lulobngan.
4 Nagdalagan sila nga duha, pero yad-
tong isa ka gintuton-an madasig pa sa
kay Pedro kag una sia nakaabot sa
lulobngan. 5 Nagsid-ing sia kag nakita
niya ang tela nga lino, pero wala sia
magsulod. 6 Si Simon Pedro nga naga-
sunod sa iya, nag-abot man, kag nag-
sulod sia dayon sa lulobngan. Nakita
niya ang tela nga lino nga nahamtang
didto, 7 kag ang tela nga ginsambod sa
ulo ni Jesus. Wala ini nahamtang upod
sa mga tela nga lino, kundi nabalulon.
8 Dayon yadtong gintuton-an nga una
nag-abot sa lulobngan nagsulod man.
Nakakita sia kag nagtuo. 9 (Wala pa sila
makahangop sang kasulatan nga nagasi-
ling nga kinahanglan mabanhaw sia.)
10 Dayon ang mga gintuton-an nagpauli.

Si Jesus Nagpakita kay Maria Magdalena
(Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11)

11 Karon si Maria nagtindog nga naga-
hilibion sa gwa sang lulobngan. Samtang
nagahibi sia, nagduko kag nagsid-ing sia
sa lulobngan, 12 kag nakita niya nga may
duha ka anghel didto nga nagabayu sing
puti. Nagalingkod sila sa duog nga gin-
hamyangan sang bangkay ni Jesus. Ang
isa sa tiilan kag ang isa sa ulohan. 13 Gin-
pamangkot nila sia, "Babayi, ngaa bala
nagahibi ka?"
Nagsabat sia, "Ginkuha nila ang akon
Ginoo kag wala ako makahibalo kon
diin nila sia ginbutang!"
14 Sang makasiling sia sini, nagliso sia
kag iya nakita si Jesus nga nagatindog
didto, pero wala niya makilala nga si
Jesus yadto. 15 Si Jesus nagpamangkot
sa iya, "Babayi, ngaa bala nagahibi ka?
Sin-o bala ang imo ginapangita?"
Naghunahona si Maria nga hardinero
sia, gani nagsiling sia sa iya, "Tyoy, kon
ikaw ang nagkuha sa iya, sugiri ako kon
diin mo sia ginbutang, kay kuhaon ko
sia."
16 Si Jesus nagsiling sa iya, "Maria!"
Nagliso si Maria sa pag-atubang kay
Jesus kag nagsiling sa Hebreo, "Rabbo-
ni!" (Kon sayuron, "Manunodlo.")
17 Si Jesus nagsiling sa iya, "Indi ka
anay mag-uyat sa akon, kay wala pa ako
makakayab sa Amay. Pero kadtoi ang
akon mga utod kag sugiri sila nga maga-
kayab ako sa akon Amay kag inyo
Amay, sa akon Dios kag inyo Dios."
18 Gani si Maria Magdalena nagsugid
sa mga gintuton-an nga nakita niya ang
Ginoo, kag ginsilingan niya sila sini nga
mga butang.

Si Jesus Nagpakita sa Iya mga Gintuton-an
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49)

19 Sang sirom na sadto nga adlaw nga
amo ang nahauna nga adlaw sang simana,
nagtipon sa isa ka balay ang mga gintu-
ton-an kag nagpanarangka sila, kay
nahadlok sila sa mga pangulo sang mga
Judio. Dayon si Jesus nag-abot kag nag-
tindog sa tunga nila. Nagsiling sia, "Pag-
hidait sa inyo." 20 Sang makasiling sia
sini, ginpakita niya sa ila ang iya mga
kamot kag ang iya kilid. Daku gid ang

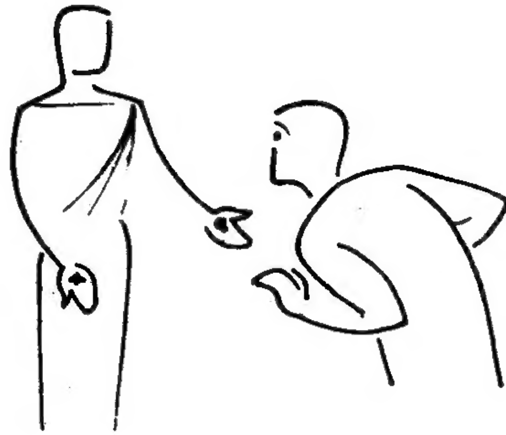
kalipay sang mga gintuton-an sang
makita nila ang Ginoo. 21 Dayon si Jesus
nagsiling liwat sa ila, "Paghidait sa inyo.
Subong nga ang Amay nagpadala sa
akon, ako man nagapadala sa inyo."
22 Ginsiling niya ini, kag ginhuypan niya
sila kag ginsingganan, "Batuna ninyo
ang Espiritu Santo. 23 Kon ginapatawad
ninyo ang mga sala sang bisan sin-o, ti
ginapatawad sila; kon wala ninyo gina-
patawad sila, ti wala man sila ginapata-
wad."

Si Jesus kag si Tomas

24 Ang isa sang mga dose ka gintuton-
an, si Tomas nga gintawag ang Kapid,
wala didto sang pag-abot ni Jesus.
25 Gani ginsugiran sia sang iban nga mga
gintuton-an, "Nakita namon ang Gi-
noo!"
Si Tomas nagsiling sa ila, "Kon indi
ko makita ang agi sang mga lansang sa
iya mga kamot, kag magulo ko ang akon
tudlo sa agi sang mga lansang, kag magu-
lo ko ang akon kamot sa iya kilid, indi
ako magtuo."
26 Sang makaligad ang isa ka simana,
ang mga gintuton-an nagtipon liwat sa
sulod sang balay kag si Tomas kaupod
na nila. Ang mga puwertahan natrang-
kahan, pero si Jesus nag-abot kag nag-
tindog sa tunga nila kag nagsiling, "Pag-
hidait sa inyo." 27 Dayon nagsiling sia
kay Tomas, "Idab-ot diri ang imo tudlo,
kag tan-awa ang akon mga kamot. Da-
yon idab-ot ang imo kamot kag igulo sa
akon kilid. Indi ka na magpangduhado-
ha, kundi magtuo!"
28 Si Tomas nagsabat sa iya, "Ginoo
ko kag Dios ko!"
29 Si Jesus nagsiling sa iya, "Nagatuo
ka bala kay nakakita ka sa akon? Bula-
han ang mga nagatuo bisan wala sila
makakita!"

Ang Tinutoyo sini nga Libro

30 Madamo pa gid nga gamhanan nga
mga buhat ang ginhimo ni Jesus sa atu-
bangan sang iya mga gintuton-an nga
wala masulat sa sini nga libro. 31 Ginsu-

"Tan-awa ang akon mga kamot . . . Indi ka na magpangduhadoha, kundi magtuo!" (20:27)

lat ini agod magtuo kamo[u] nga si Jesus
amo ang Cristo, ang Anak sang Dios,
kag paagi sa sini nga pagtuo may kabuhi
kamo sa iya ngalan.

Nagpakita si Jesus sa Pito ka mga Gintuton-an

21 Sa tapos sini nga mga hitabo si Je-
sus nagpakita liwat sa iya mga gin-
tuton-an didto sa Linaw sang Tiberias.
Amo ini ang paagi sang iya pagpakita.
2 Si Simon Pedro, si Tomas nga gintawag
ang Kapid, si Natanael nga taga-Cana sa
Galilea, ang mga anak ni Zebedeo, kag
ang duha pa gid ka mga gintuton-an ni
Jesus nagatilipon didto. 3 Si Simon Pedro
nagsiling sa ila, "Mangisda ako."
Nagsiling sila sa iya, "Maupod kami
sa imo." Gani naglakat sila kag nagsakay
sa sakayan, pero sa sadto nga gab-i wala
gid sila sing may nakuha. 4 Sang naga-
butlak na ang adlaw, si Jesus didto naga-
tindog sa baybayon, pero ang mga gin-
tuton-an wala makakilala nga si Jesus
yadto. 5 Dayon nagsiling sia sa ila, "Mga
anak, may kuha bala kamo?"
"Wala gid," sabat nila.
6 Nagsiling sia sa ila, "Iladlad ninyo
ang inyo sahid sa tuo nayon sang saka-
yan, kag may makuha kamo." Gani gin-
ladlad nila ang sahid kag indi sila maka-
sarang sa pagbatak, kay sa pagkadamo
sang ila nakuha nga isda.
7 Ang gintuton-an nga hinigugma ni
Jesus nagsiling sa kay Pedro, "Ang

[u] agod magtuo kamo: *sa iban nga teksto* agod magpadayon kamo sa pagtuo.

Ginoo ini!" Sang pagkabati ni Simon
Pedro nga ang Ginoo yadto, gintampi
niya ang iya bayu (kay gin-uba niya ini)
kag nagsugbo sa tubig. 8 Ang iban nga
mga gintuton-an nga yadto sa sakayan
nagdungka nga nagabutong sang sahid
nga puno sang mga isda, kay ang ila
kalayuon sa baybayon mga 50 man lang
ka dupa. 9 Sang pagtakas nila, may naki-
ta sila nga nagatumpok nga baga nga
may ginasugba nga isda kag may tinapay
nga natungtong didto. 10 Dayon si Jesus
nagsiling sa ila, "Dala kamo diri sang
isda nga bag-o lang ninyo nakuha."

Ginbutong niya ang sahid pa higad nga puno sang dalagku nga mga isda. (21:11)

11 Si Simon Pedro nagsaka sa saka-
yan kag ginbutong niya ang sahid pa
higad nga puno sang dalagku nga mga
isda nga ang kadamuon 153 ka bilog.
Wala magisi ang sahid bisan tama ini
kadamo. 12 Si Jesus nagsiling sa ila,
"Dali kamo kag magpamahaw." Wala
gid sing isa sang mga gintuton-an nga
nangahas sa pagpamangkot sa iya kon
sin-o sia, kay nakilala nila nga sia amo
ang Ginoo. 13 Gani nagpalapit si Jesus,
nagkuha sang tinapay, kag ginhatagan
sila. Amo man ang ginhimo niya sa isda.
14 Ikatlo na ini nga pagpakita ni Jesus
sa iya mga gintuton-an sa tapos sia
mabanhaw.

Si Jesus kag si Pedro

15 Sang nakakaon na sila, nagsiling si
Jesus kay Simon Pedro, "Simon, anak ni
Juan, ginahigugma mo bala ako sing
labi sini sa ila?"

Nagsabat sia, "Huo, Ginoo, nakahiba-
lo gid ikaw nga ako nagahigugma sa
imo."

Si Jesus nagsiling sa iya, "Tatapa ang
akon mga cordero." 16 Sa liwat si Jesus
nagsiling sa iya, "Simon, anak ni Juan,
ginahigugma mo bala ako?"

Nagsabat sia, "Huo, Ginoo, nakahiba-
lo gid ikaw nga ako nagahigugma sa
imo."

Si Jesus nagsiling sa iya, "Tatapa ang
akon mga karnero." 17 Sa ikatlo ka bes
nagsiling si Jesus, "Simon, anak ni Juan,
ginahigugma mo bala ako?"

Si Pedro nagkasubo kay katatlo na
sia pamangkuton ni Jesus, "Ginahigug-
ma mo bala ako?" Kag nagsiling si Pedro
sa iya, "Ginoo, ikaw nakahibalo sang
tanan, kag ikaw nakahibalo gid nga ako
nagahigugma sa imo!"

Si Jesus nagsiling sa iya, "Tatapa ang
akon mga karnero. 18 Nagasiling ako sa
imo sang matuod: sang ikaw bataon pa,
nagawagkos ka sang imo kaugalingon
kag nagakadto sa bisan diin nga luyag
mo; pero kon tigulang ka na, untayon
mo ang imo mga kamot, kag iban na ang
magawagkos sa imo kag magadala sa imo
sa diin indi ka luyag magkadto." 19 (Gin-
siling ini ni Jesus sa pagpahayag kon sa
ano nga paagi mapatay si Pedro, kag
magahimaya sa Dios.) Dayon nagsiling
si Jesus sa iya, "Sunod ka sa akon!"

Si Jesus kag ang Isa ka Gintuton-an

20 Nagbalikid si Pedro kag iya nakita
nga nagasunod ang hinigugma nga gin-
tuton-an ni Jesus, sia nga nagsandiay
gid kay Jesus sa panihapon kag nagpa-
mangkot, "Ginoo, sin-o bala ang maga-
luib sa imo?" 21 Sang pagkakita ni Pedro
sa iya, nagsiling sia kay Jesus, "Ginoo,
ano bala ang madangatan sini nga tawo?"
22 Si Jesus nagsabat sa iya, "Kon
luyag ko nga magkabuhi sia tubtob sa

akon pagkari, ano bala ina sa imo? Sunod ka sa akon!"

23 Gani naglapnag ang balita sa mga sumolunod ni Jesus nga yadtong gintuton-an indi mapatay. Pero si Jesus wala magsiling nga indi sia mapatay, kundi nagsiling sia, "Kon luyag ko nga magkabuhi sia tubtob sa akon pagkari, ano bala ina sa imo?"

24 Ini sia amo ang gintuton-an nga nagpamatuod kag nagsulat sini nga mga butang, kag aton nahibaluan nga ang iya ginasiling matuod.

Ang Katapusan

25 Karon, may madamo pa nga mga butang nga ginhimo si Jesus. Kon isaisahon sila sulat, ginabanta ko nga indi mag-igo sa bug-os nga kalibutan ang tanan nga libro nga pagasulaton.